

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Жовтень

9

October

1964

На показі народнього вбрання в Лос Анджелес виступила ця гуцульська пара

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXI ЖОВТЕНЬ Ч. 9

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

Діма: 3 листа ровесниці
Тополі
Готуємось до виборів
Є. Янківська: Український Дім для
Старших
Є. Гойдиш: Зарібкова праця матері
Н. І. П.: Постаті й розмови
О. Трфимовська: Зустріч із Гнатом
Галайдою
Наша анкета у 1964 р.
О. Л.: Талант, уміння, енергія
Наші градуантки
С. Л.: Мистецький вечір
Д-р Н. Пазуняк: Висновки Конгресу
Р. Коцик: Чому кімнатні рослини зле
виглядають?
Укр. нар. стрій: На Лемківщині
Н. Наркевич: Перша подорож ровером
Л. Гадай: Дарунок від хрищеної
О. Цегельська: Пригода під ліском
І. Кашубинська: Наші пляни
При громадській роботі
М. Струтинська: Молодий сад
М. Tarnavsky: Creator of modern
Ukrainian Literature
Н. Smindak: Report of 72 UNWLA
Branch

На обгортці:

Світлина на обгортці походить із по-
казу ноші, що його влаштував 55 Від-
діл СУА в Лос Анджелесі. Гуцульське
вбрання з Косівщини вивели п-во
Марта і Роман Олексичини.

OUR LIFE

VOL. XXI. OCTOBER No. 9

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16 a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/o No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

On the Front Page:

From the Fashion Show of 55
UNWLA Branch in Los Angeles:
M. & R. Oleksyshyn modeling
costumes of the Hutsul region.

На терені СУА

3. жовтня 1964 — Прогулянка на Сві-
тову Виставку в Нью Йорку — 43
Відділ СУА у Філадельфії.
3.—11. жовтня — Участь у Міжнар.
Виставці Харчування — 78 Відділ
СУА у Вашингтоні.
18. жовтня — Свято Ольги Кобилян-
ської — 78 Відділ СУА у Вашин-
тоні.
15. листопада — Дитяча забава — 43
Відділ СУА у Філадельфії.
5. грудня — Св. Миколай у Світличчі
— 43 Відділ СУА у Філадельфії.
5. грудня — Вечір Фолкльору і Роз-
ваги — 43 Від. СУА у Філадельфії.
12. грудня — Веселий Вечір — 11 Від-
діл СУА в Трентоні.

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

ЖИТТЯ ЦИРКУ — Circus World.
Грають Джан Вейн і Ріта Гайворт.
Циркова історія з-перед 50 літ показує
цікаві звичаї.

ЧЕРВОНЕ ВІСТРЯ — The Crimson
Blade. У фільмі розгортається бороть-
ба пуританів із прихильниками короля
в Англії 17. століття.

ДОЛЯ ПОЛЮЄ — Fate is the Hun-
ter. Історія фільму пов'язана з летен-
ською катастрофою, що кидає підоз-
ріння на летуна. Його приятель, що
розслідує справу, старається це ви-
яснити.

НОВА ПРИГОДА ФЛІПЕРА — Flip-
per's New Adventure. Улюблений
дельфін і його молодий провідник за-
плутались у нову історію, яка щасливо
закінчується.

ОСТРІВ СИНІХ ДЕЛЬФІНІВ —
Island of the Blue Delphins. На під-
ставі повісті про індіанську дівчину,
що проживала сама на острові біля
побережжя Каліфорнії.

СУДДЯ І ГРІШНИЦЯ — Judge and
the Sinner. Німецький фільм про суд-
дю молодечого суду, що переймає від-
повідальність за долю молоденької
підсудної.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Чоловік пильнує

Все нетерпеливо очікую приходу
журналу Наше Життя, бо він дуже ці-
кавий і з кожним роком щораз кра-
щий. Я його дуже радо читаю, як і
мій чоловік, який усе пильнує, щоб я
на час відновила передплату.

Лідія Белей

Діма

З листа ровесниці

Не нам, чужиною йдучи,
Плести вінки веселих дум,
Бо завжди поруч стоболучий,
Вже, мабуть, невігойний сум.

І він — чи не найкращий доказ,
Що в серці, вільному від зла,
Не зрада, а любов глибока
До рідної землі була.

Тополі

Часом приходять мене навістити
Аж з-за Дніпра
Дві тополі знайомі,
Що колись по дорозі до школи росли...
Стануть собі під вікном,
Голови схилять, в кімнату заглянуть,
Зашелестять:
— Ну, розкажи нам, як ти живеш...
Я ке кажу їм нічого.
Я мовчки
Зором спиваю зелене тепло
З їхніх листків
І відчуваю, як тане
Лід чужини на втомленім серці
І, повертаючи юність,
Проліском теплим, весняним,
Пісня у нім зацвіта.
Та не кажу їм нічого.
Тополі і так, видно, знають про все,
Бо інакше
Хіба ж би приходили
В гості до мене
Аж з-за Дніпра?

Із збірки „Третій берег“

Готуємось до виборів

Наближається день виборів. Що ближче до нього, то більше напруження відчувається, то завягіша передвиборча боротьба. Ще лиш тижні або й дні ділять нас від цієї важливої події.

З розмислом кажемо на с, бо всіх нас вона однаково хвилює і стосується. Вислідом американських виборів цікавиться весь світ. Усюди переживають їх із надією чи хвилюванням, пов'язуючи з тим хід дальших справ. А найбільше, мабуть, рахуються з ними поза залізною заслоною — уряд ССРСР, а й населення України.

Отже не можемо бути байдужими до них! Ми певні, що всі наші читачки вже підготувались до виборів. Найперше розглянули програми обох партій, республіканської й демократичної, враховуючи їх проекти та можливе їх здійснення. Всіх нас цікавить суспільне забезпечення, розбудова шкільництва, обнижка податків та добробут мешканців. Розуміємо увагу для розбудови військової сили, що є найкращим заборолом проти комуністичного імперіалізму. Слідкуємо за веденням заграничної політики ЗДА, що повинна ґрунтуватись засадами демократизму і підтримки всіх конструктивних течій у вільному світі. Змагаємо до впорядкування взаємин у самій країні, що її хвилюють штучно розбурхані міжрасові непорозуміння.

Коли ми з'ясували собі підхід до всіх цих справ, тоді пригляньмось особам кандидатів на Президента і його заступника. Це має своє значення. Бо хоч програма кожної партії вичерпує головні напрямні та зарисовує перед нами майбутнє — проте постава й особисті прикмети кандидата на президента часто перерішують. Це лежить у людській вдачі, оте особисте довір'я чи вплив, що проміює від людини. І ми не можемо відокремитись від цього у своєму рішенні, у своїй настанові до вибору Президента ЗДА.

А тоді можна сказати, що ми готові. Можемо вирішнього дня 2. листопада увійти до виборчої будки та віддати свій голос. Цього сподівається від нас наша прибрана батьківщина, що їй завдячуємо так багато. І цього очікує від нас Україна, що з тугою в серці сподівається нашої підтримки в її змаганні до свободи.

На актуальні теми

Український Дім для Старших

Голос п-ні Софії Онуфрик у ч. 8 Н. Ж., 1964 п. н. „Наша велика відповідальність“ застановив кожного, що має якенебудь відношення до суспільної опіки. Опіка над старшими громадянами стає щораз пекучішою потребою в нас. А тут редакція Нашого Життя звернулася до мене з запрошенням описати акцію, що довела до створення такого Дому в Торонто. Мовляв, це може стати прикладом і заохотою й для інших наших осередків.

Радо послужу тут своїм знанням, бо за ходом акції я з увагою слідкувала. Правда, участі я в ній не брала, але може це й допоможе краще навітлити справу.

Почалось воно около 8 літ тому. Тоді то з ініціативи проф. Якова Козловського започатковано при Управі Філії Фонду Допомоги в Торонто (теперішня назва — Суспільна Служба Українців Канади) акцію будови Дому для Старших. У 1957 р. зачартеровано її, як окрему харитативну організацію „Український Дім для Старших“. Т-во розпочало працю для популяризації цього задуму. Для придбання фондів уживано різних заходів, одним із них було заснування крамниці уживаних речей. Вона існує при вул. Дандес ч. 1596 і приносить доволі добрий дохід.

Однак це не було єдиним джерелом прибутку товариства. Воно оперте на своєму членстві (має 220 членів), що платять 5 дол. річної вкладки. Цікаве те, що членами не є лиш люди старші, заінтересовані побудовою захисту. Між ними є багато молодших людей, наших підприємців і професіоналістів, що розуміють вагу створення такого захисту. При помочі збірок, пожертв, імпрез вдалося призбирати поважну готівку і в червні 1963 такий Дім для Старших створено.

До найбільших труднощів його урухомлення належала не фінансова сторінка справи, а підшу-

кання самого об'єкту. Дуже трудно підшукати дім, що під кожним оглядом відповідав би вимогам такого захисту. У першу чергу цей об'єкт мусів відповідати вимогам міністерства, бо від того залежать дотації, а дозвіл на ведення дому від зональних вимог. Дальше є конечний добрий розклад кімнат, відповідна господарська частина, гордець коло нього і добра сполука з містом.

До цього нововідкритого Дому для Старших зголосилось около 15 осіб. Це є пенсіонери, що втішаються добрим здоров'ям і не потребують спеціальної опіки. Окрім мешкання одержують у Домі для Старших достатнє харчування. Бажаючі можуть собі також доварювати.

Фінансову основу захисту не буду тут з'ясовувати, бо точних цифр не маю. Дім закуплено частинно за готівку, а частинно за гіпотечну позичку. На устаткування й ремонт Дому одержано урядову дотацію. Щомісячний бюджет Дому опертий на пенсіях мешканців, а до них доплачує місто певну суму гроша. Все ж Український Дім для Старших продовжує свою збіркову акцію та ведення крамниці, щоб звільнити Дім від коштів позички.

На цьому місці слід згадати Управу Т-ва „Український Дім для Старших“, що доконала цього чину. На чолі його стоїть уже

третій рік п-ні Євгенія Пастернак, а членами Управи є: д-р Г. Шиманський, п-ні В. Гвоздецька, п-ні Марія Навроцька, сотн. П. Федоренко і д-р Р. Цурковський. Контрольна Комісія: мгр. Б. Матейко, адв. Т. Гуменюк і д-р К. Вашук.

Ми горді з того, що перший захист того роду постав у Торонто і що жінка стояла на чолі цієї акції, коли не від початку, то в часі її завершення. Ніщо не стоїть на перешкоді відкрити такий захист у кожному нашому більшому осередку. Потрібно до того людей доброї волі, залізної витривалости та зрозуміння й піддержки громадянства. Де ці передумовини існують, можна звязитись на таке діло.

Євгенія Янківська

Реф. Сусп. Опіки СФУЖО

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

З нагоди 20-ліття журналу Наше Життя щиросердечно вітаємо Редакційну Колегію і бажаємо якнайкращих успіхів у дальшій праці. Рівночасно пересилаємо 20 дол. на пресовий фонд журналу.

Управа 54 Відділу США
у Вилмінгтоні

З нагоди 20-літнього ювілею Нашого Життя посилаю Вам щирий привіт і признання-подяку за Ваш сердечний труд над піднесенням культури й патріотизму українського жіноцтва. Нехай Всевишній обдарує всіх працівниць Нашого Життя добрим здоров'ям і дозволить їм ще довгі літа прожити! Засилаю 10 дол. на пресовий фонд журналу.

Єва Корпало
членка 8 Відділу США

ДО СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ

Як минулими роками, так і цього року підготовляється в дні 1-го листопада хвилина спільної молитви, що об'єднує всіх українців, розсіяних по всьому світі. В біжучому році це вже буде десятий раз!

Цього року припадає 20-та річниця смерти Митрополита Кир Андрея. Тож згадаймо в нашому наміренні особливо ревно цього Князя Української Церкви, що провадив і кріпив нас у найскрутніших хвилинах недавно минулої нашої історії.

Молимося за нашу переслідувану Церкву, її замучене духовенство та вірних. В нашій молитві згадаємо і найновіші жертви цього переслідування, недавно тому у Львові засуджених духовників і монахинь. Нашої уваги й нашої молитви вони потребують!

ЕКЗЕКУТИВА США

Зарібкова праця матері

(Закінчення)

Як дуже потрібно дитині матеріної присутності, уваги, розмови, тепла — нехай вам послужить другий приклад. Це було на одному літньому таборі. Серед учасників табору були різного віку й успосіблення діти. Більшість їх були веселі й розбавлені, другі були ще неосмілені. Але серед них усіх мою увагу притягала дівчинка, що трималась зовсім осторонь других. З-під її темних брів дивились недовіркою на світ сірі сумні очі. При кожній нагоді я сідала біля неї, говорила з нею, розпитувала, чи не бракує їй чогонебудь. Але багато я не могла довідатись від неї. Рівночасно з мною була на таборі моя донечка. Хоч була відокремлена від мене, часто в присутності других кликала мене (щоправда не „мамцю“, а „пані комендантку“). Але я бачила, що моя присутність давала їй ту радість і певність, що нічого злого з нею не станеться. А дівчинка, що про неї буду говорити, була з моєю донечкою в одній кімнаті. Тому я й зверталась до тих дітей, прохаючи, щоб бавились із нею. — Бачите, вона чомусь сумує, — казала я їм.

Табір приготувався до зустрічі батьків і ми почали робити маленькі даруночки. Це були робітки з кораликів, або намисто, насилене на довгу нитку.

Перед початком нашої забави-праці, я сказала дітям, що мусять дуже уважно працювати, щоб цей дарунок був якнайкраще зроблений. — Ви ж його подаруєте тим особам, що їх найбільше любите! Ясно, всі відповіли, що зроблять якнайкраще. Робота почалась надобре. Дівчинка сиділа мовчки, її брови стягнулися ще більше, а очі зробились темні. Наряд якби якась щаслива думка, як блискавка, шибнула їй через голову. Її погляд спинився на моїй блюзці. Дівчинка щось шукала у думці, а вкінці запитала, чи я люблю таку голубу краску, як на моїй блюзці. Я притакнула. Тоді в неї засяли очі й вона нервово

почала шукати і громадити всі сині коралики, що були на столі. Побігла окремо від дітей та й сіла під дерево. Я не перебивала їй, бо бачила, що вона була дуже зайнята. Була рада, що вона вкінці чимсь зацікавилась.

Коли я прокинулась другого дня вранці і відчинила двері до лазнички, у кутку під моїми дверима на коридорі сиділа моя мала приятелька і нанизувала коралики на довгу ниточку. Мене зворушила її поява, я підняла її й повела до своєї кімнати. До вставання ще було яких 20 хвилин. Я спитала, чи їй не хочеться спати. — Ні, відповіла вона. Тоді я повела її в лазничку, ми помились разом, я зачесала її волосся, заплела кіски і сказала їй убиратися в однострій.

І так зчасом ми дуже подружили. Я розказувала їй багато, а вона слухала. Коли вже зближався час приїзду її батьків, дівчинка сказала: — Моя мама не приїде, вона не має часу, бо в неділю також працює.

— А з ким ти є вдома?

— З братом, але я не люблю його, бо він мене б'є!

Тоді я спитала: — А ти дуже хочеш, щоб мама приїхала? Вона мовчала. Але дівчинка сказала правду, бо її мама дійсно не приїхала.

Тієї неділі дівчинка по Службі Божій підійшла до мене й несміло втиснула мені свій дарунок у руку.

— А це що? — спитала я. Дівчинка відповіла:

— Я для тебе (вона кликала мене, ти, пані комендантку) той дарунок зробила. Ти ж любиш сині коралики, правда?

— Ні, заховай це для мами, вона напевно приїде на другу неділю.

— Ні! Моя мама не приїде! А тебе я люблю, може б ти заміняла Мусю за мене?

— Невже ти хотіла б покинути свою маму? Вона ж добра для тебе!

— Вона не говорить до мене, не розказує мені нічого, так як ти, і я хочу бути з тобою.

Розв'язкою цієї історії вже не будемо сьогодні займатися. Це тільки один із дуже виразних прикладів, як діє на психіку дитини той брак часу для неї, особливо в тому віці, коли будяться в неї безліч питань, коли душа її ще чиста і незаписана ніякими враженнями й переживаннями, як перші сторінки ново-зачатої повісті, повісті життя. Так, як у дитинстві запишемо перші щасливі рядки, так дуже часто вони знаходять відгомін у дальшому житті.

Діти дуже часто люблять брати те, що їм подобається, не застановляючись, чи то є їх власністю. Від найменших літ треба повчати, що тут треба застановитись, поняти. Треба змалку виробити поняття, що чужа річ — „це свята річ“, бо коли не звертати на це увагу, воно може мати в пізнішому сумні наслідки. А чи може це зробити мати, що не має вгляду в життя своїх дітей? Котра не питається дитини про все і не має перегляду, що та дитина робила й де була?

Знов наведу приклад. У домівці сходи, дівчатка рисують і витинають із паперу, а по сходах розходяться додому. Одна з них лишилася і чогось шукає на столі й між кріслами. — За чим шукаєш, — спитала я.

— Я принесла з дому олівець і не можу його знайти. Я підійшла й ми почали разом шукати. Наряд поміж паперами я знайшла олівець і їй його дала. — Ось олівець, чи то твій? Дівчинка уважно оглянула його і сказала вкінці, що не є певна того. — Але візьми цей, бо іншого немає.

Дівчинка пішла із знайденим олівчиком додому. За кільканадцять хвилин повернулась. Те, що вона сказала, мене глибоко застало.

— Я дуже перепрошую, але я принесла олівчик назад. Мама ка-

зала, щоб я віднесла, бо це не мій. Якщо я згубила, то це моя вина і моя шкода, а чужого я не смію брати.

Думаю, що цей приклад говорить сам за себе, як треба впововати дитині пошану до чужої власності.

Часто не здаємо собі навіть справи з того, як наші діти переживають за нас. Вони гордяться своїми батьками, якщо мають до того причину, але й часто соромляться, коли їх батьки не поступають так, як у других дітей.

І знову приклад: на сходинах сестричка запитала новачок, чим вони хотіли б бути, коли виростуть. Було багато різних відповідей. Хотіли бути вчительками, балеринами, медсестрами, малярками, сестричками в Пласті, а тільки одна білява дівчинка встала і гордо сказала — „а я хочу бути мамою“.

Для мене це зовсім не було дивно. Я знала добре, що коли в дитини постала така мрія стати мамою, то видно, що її мама є для неї ідеалом.

Мати повинна бути не тільки при т. зв. домашніх зайняттях дитини, але й при її праці чи забаві. Особливо важне це останнє. А скільки то мам приводить свої діти під двері такої чи іншої імпрези, лишає її, а сама вертається додому або до сусідки на розмову! На одній дитячій забаві я зауважила хлопчика, що заховався за кріслами й ніяк не хотів вийти бавитися разом із дітьми. На всі наші запити і прохання він не відповідав, аж вкінці розплакався. Аж тоді розговорився й вийшло на яв, що він дуже хотів дістати стрій січового стрільця, а мати післала його у звичайному вбранні та ще й сама не прийшла. Через те він був дуже нещасливий і заплаканий вернувся додому. Не будемо судити того, що мама не зробила йому того строю, бо на це могли зложитись різні причини. Але її присутність могла злагодити біль дитини. Він напевно при її боці забув би про вимріяний стрій і краще почувся б.

У доростаючому віці не менш потрібно дітям уваги батьків, особливо матері, як у дитячому віці. У віці розвитку будяться незнані

досі почування, що бентежать дітей. Вони часто не знають, як поступити в такому чи іншому випадку. І коли вдома є розумна, дбайлива мати, вона вчитає з очей дитини, що її тривожить, розпитає, порадить і вкаже правильний шлях.

Ось знову приклад. На одному таборі зауважила я, що одна сестричка була дуже шорстка у відношенні до своїх новачок, хоч сама була ніжна і добра. Я догадувалася, що мусить бути якась причина того, але яка — трудно було встановити. При першій нагоді я зробила їй заввагу й висловила бажання, щоб вона поведилася м'якше з дітьми. Її відповідь була коротка: „Зо мною ніхто йнакше не поведився, як я була мала!“

Але я не вдоволилась її відповіддю і чекала нагоди, щоб ми шире про те поговорили. Нагода скоро знайшлася і вона почала...

— Я ніколи не бачила й не чула нічого доброго вдома. Вічний нелад, поспіх, всі навстоячки їли снідання і бігли до праці, а я залишалась серед того не порядку і мала привести це до ладу. У поспіху я й розсувала по кутах ті речі, що їх інші члени родини залишали і бігла до школи. Коло школи я бачила, що моїх товаришок мами приводили. Мені було жаль, що ніхто мною не займався, хоч я не розуміла, чому. По школі я знов верталась сама до темної й пустої хати. Скоро знов складала все, щоб не було не порядку, коли всі вернуться з праці. Мама і тато вертались змучені, невдоволені і часто нарікали на нас, дітей, що мусять через нас працювати. Часто ми чули, як тато оскаржував маму, що багато грошей видає, а мама те саме говорила про тата. Мене ніхто не питав, як у школі було, чи мені чогось потрібно. І так було кожного дня. Мені здавалося, що я нікому не потрібна. Коли я почала підростати, хотіла, щоб хтось колись відвідав нас, але боялась про те говорити, бо в хаті не було на те часу, ні охоти. Я почала ходити на забави, але все була сама. Я зросла без любови і мені трудно до других відноситися м'яко, бо моє життя було дуже тверде.

Противний до того випадку приклад подам із оповідання однієї юначки, що розказувала про свою маму:

— Не знаю, скільки сили набирається в моєї мами! Вона ніколи не є втомлена, ніколи не відпочиває! Все працює й не нарікає... Рано виходимо всі разом із хати. Але коли ми були малі, то над кожним ліжечком висів поділ годин, де було написано, що маємо цілий день робити. Кожного дня я бачила першу точку „денного порядку“, себто молитву і то так увійшло вже в звичку, що я ніколи не забуваю помолитись рано, хоч поділу годин над ліжком уже немає. А ввечері ми все сиділи при столі і кожен по черзі розказував, що сталося на протязі дня. Ми так привикли все вдома говорити, що я не можу нічого затримати в тайні, бо мушу все мамі сказати.

Довір'я, яким наділюєте молодих людей — це дуже важливий виховний чинник. І знов приклад із табору. При першій стрічі з новацькими виховниками і виховницями (а було їх около 25) я сказала:

— Маю до вас велике довір'я. Не буду за вами ходити і слідкувати, бо не маю на те часу, ні охоти. Вірю, що ви свідомо свого великого обов'язку і не зробите мені ніякої прикрости. Ми є тепер найбільші друзі і в нас клич „всі за одного, один за всіх“. Однак коли хтось те довір'я заведе, тоді мусить покинути табір, бо вже немає для нього між нами місця.

І праця почалася. Вечорами ми збирались, разом співали, розказували життєві пригоди і випадки з таборового життя. Минуло кілька літ від того часу. Аж перед кількома днями телефонує до мене один із братчиків, що тоді був зо мною на таборі. Ми розговорились і він сказав мені:

— В моєму житті настала певна зміна в тій хвилині, коли до мене виявили довір'я. Це було тоді на таборі. Не забуду того вечора, коли ми сиділи під широким деревом, світив місяць і ми слухали ваших слів. Не в одного з нас були думки робити збитки, жарти, як звичайно в мо-

(Закінчення на ст. 6)

Постаті і розмови

В гарячі серпневі дні цього року отвором стояли просторі зали палацу Культури і Мистецтва в Трієсті, щоб прийняти на наради небуденних гостей, вибране жіноцтво з 30 країн світу. Пригадуємо собі передполудне одного з 12 конгресових днів. Сьогодні, згідно з програмою, обговорюватиметься справа рівної моральної відповідальності. Це тема особливо болюча для деяких новостворених держав-націй, а головне для їхнього жіноцтва. Делегатки бистро наповнюють залю. У кожної на грудях ознака з гербовим знаком гостинного Трієсту, а під рукою течка з матеріалами та нотатками. Препишні, багатобарвні сарі азіяток та високі завої африканських наміток чергуються з європейськими літніми суконками. Врешті місця зайняті, і п-ні Естера Граф відкриває сесію. Вона знайомить з темою, передбачаючи її многогранність та й певну контроверсійність агенд. В самому тоні п-ні Граф відчувається спокій і певність, а в її аргументації — глибоке знання теми. Ця сивоголова дама, президентка Аліансу з попередньої каленції, очолює тепер данську делегацію. В принагідній розмові, покурюючи невідлучну малу дамську цигару, вона запитує доброзичливо про відомих їй українських представниць і діячок та вітає українське жіноцтво за морем. А тепер передає голос п-ні Ч. Колісон, феміністці давнього типу з В. Британії. В дотеперішній інтерпретації прелегентки виринає відвічна проблема суспільства в специфічному наświetленні. П-ні Колісон філософічно споглядає на життєві суперечності. Вона бореться проти узаконення морального зла державними апаратами, проти того, що виставляє молоду жінку на самопалу.

Після ділових реляцій п-ні Колісон подають голос новоствореній державі: говорить Нігерія, струнка африканка п. Огундіпе, в барвистім високім завою на голові та в такій же ручнотканій ноші, свobodно почуває себе в кожному товаристві; рішуча, з відкритим допитливим розумом (вишколе-

Д-р Наталя Пазуняк, представниця СФУЖО на конгресі Міжнар. Жін. Союзу у Трієсті, виходить на трибуну, де представляють делегаток. Поза нею п-ні Грета Нордін, шведка.

Mrs. Natalia Pazuniak Ph.D., WFUWO representative (in white coat) entering the roll-call of delegates with Mrs. Greta Nordin of Sweden, at the Congress of International Women's Alliance in Triest.

ним в Колюмбійськiм університеті), а заразом з тим блиском очей, даниною первісності чорного континенту. Вона знає і любить звичаєві закони свого краю. — Чи можете збагнути це ви, жінки Заходу? Ви будуете життя на раціоналістичних спекуляціях, а в нас віра сильна. А відвічне звичаєве право з посагами і викупом виросло на ґрунті життя країни, то ж у дечім і мусить тривати ще.

Та хто допоможе їм побороти оте інше зло, ззовні? Білі відвідувачі чорного континенту скоро зникають з овиду, довідавшись про прихід на світ нащадка місцевої раси. Де ж шукати нам батька дитини? — допитується делегатка.

Маленька, чорнява з рвучкими рухами філіппінка запевняє з черги слухачок, що законодавство її країни новітнє, передове, демократичне у всіх відношеннях, що

питання лише в відсталості самого жіноцтва, що не може без освіти належно користатись із своїх прав. Її рішучих висновків слухають, похитуючи головами представниці старої Європи. А італійській делегатці таки вихоплюється репліка: — Що ж тоді говорити нам, коли у нас у законах діють ще коди Наполеона?

Новоутворені держави давньої Азії не втратили свого маєстатичного спокою і в зовнішній появі. Пишні дами в барвистих сарі з грацією пропливають на передові місця зали. І тепер, коли говорить чорнява красуня, бегум Анвер Ахмед — новообрана президентка Аліянсу — зодіта в легку коралеву тканину з золотим позументом, — очі всіх звернені на неї. Проблеми її розлогого краю, Пакистану, своєрідні: у ній ще не виключене питання полігамії, що існує дотепер в обмеженій формі. В рішеннях парламенту позначаються певні осяги для жінок, наприклад мужчинам утруднено брати розвід з небажаною їм жінкою, що приневолює його спільно нести відповідальність за долю родини і дітей; також посаг жінки є по суті її власністю в домі чоловіка.

Українська делегатка з зацікавленням, але мовчки прислухається до турбот і осягів світу. Кого заболить тут доля України і її безправної жінки? Адже вона приречена на мовчанку. Мовчки слухає і її посестра з вільного світу. Та нарешті щось прозвучало, — знову промовила нігерка і натякнула на важку долю незаступленої тут жінки з південно-африканської держави. Хтось один подумав тут про покривжених, про молодшу сестру... Та проблему прав і безправ'я однією фразою порішила тут рішуча феміністка з Франції, д-р Леман: — Ми боремось за рівні права жінки, а там всі рівні в своїм безправ'ї — жінки й чоловіки, то й не торкатимемось тут цієї теми! ...Рівні в безправ'ї і їм нічого ждати, — промайнуло в думці української делегатки. Чи це вже остаточний присуд і для нас? А з чим порівняти безправ'я супроти української жінки? — Промінем світла пролились одначе слова і погляди найстаршої сеньйорки жіночого

руху на XX Конгресі Міжнародного Жіночого Союзу, почесної президентки п-ні Корбет Ешбі, що в розмові виявила глибоке знання українських проблем і доброзичливе зрозуміння для них:

— Ваше правне і фактичне положення важке і змінити його може лиш перевага демократичних елементів над диктатурами в світовій констеляції. Це доля меншостей, — додає вона. Пані Корбет Ешбі — це душа Конгресу і душа організації. Струнка поstatt цієї старої вже дами (їй вже поверх 80-ти років) зустрічається постійно на Конгресі. Аліянс це наче її дитина, а вона його мати. До останку своїх днів вона не хоче, а той не може опустити його. Впродовж 12 днів конгресу п-ні Корбет Ешбі не пропустила ані одної сесії, ані комісії. Вона, помимо свого віку і явної втоми, брала участь у всіх зустрічах, прийняттах, виставках і прогуляках. В тому її прикривав звичайно серпанок усміху і доброзичливої уваги до людей. І вкінці, коли на ювілейній обіді появилась поstatt Президентки Корбет Ешбі в довгій чорній вечірній сукні з білим жабо, з оживлено піднесеною головою і молодечим блиском в її добрих очах, — всі відчули, що це і її велике особисте свято. Вона закінчувала 60 літ своєї невсипущої громадської праці, а може й свій діяльний життєвий шлях. **Н. І. П.**

ЗАРІБКОВА ПРАЦЯ МАТЕРІ

(Закінчення зі ст. 4)

лодих людей буває. Але тому, що ви тоді сказали „маю до вас довір'я“ і я є певна, що ви не зробите мені ніякої прикраси“, то це нас застановило. Ви залишили нас самих під деревом і пішли обійти табір. А ми довго сиділи, боялись навіть рушитись, бо ми були горді з того, що нам хтось довір'яв і ми цього довір'я ніколи не завели. Тоді вперше в моему житті хтось виявив довір'я до мене, бо до того часу такого ще не було.

У кінцевому розділі моєї гутірки треба дійти до певних заключень, треба з'ясувати собі, як ми повинні далі поступати.

Кожна мати мусить мати перед очима ясну ціль. Вона повинна

пам'ятати, що головною ціллю її життя — це виховати свою дитину на здорову, моральну і вартісну одиницю. Від того святого обов'язку не сміє відтягнути її ніяка заробіткова праця. Мати обманує себе і других, коли каже, що для добра тієї своєї дитини йде на роботу. Зароблені гроші ніколи не зрівноважать браку уваги, родинного тепла і зрозуміння.

Мусимо виховати своїх синів так, щоб вони вміли цінити працю жінки і щоб уміли колись скромним словом висказати признання за цю велику й відповідальну працю. Мусимо вщипити їм зрозуміння й пошану для виховних завдань жінки так, щоб колись їх жінки залишилися удома виховувати своїх дітей.

Мусимо виховати своїх дочок так, щоб вони по-справжньому розуміли свої виховні завдання і колись стали зразковими матерями. Вони повинні так повести свою виховну працю, щоб коли їх діти підростуть, вони включились у громадське життя і йшли в парі зі своїми дітьми та розуміли їх інтереси.

Мусимо вчити своїх синів і дочок, щоб вони будували тривкі родинні вогнища, що не захитаються від першої життєвої проби. І коли ми так виховаємо своїх дітей, спокійно зможемо дивитися в майбутнє.

Українська жінка від віків була сильна, мужня, творча і добра мати і я вірю, що вона такою зостанеться.

(Доповідь, відчитана у квітні 1961 р. на Виховному Семінарі Окр. Ради СУА у Нью Йорку.)

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

ВІСТІ СФУЖО

Річники 1956—1959

у брошурованій оправі

Ціна 1.50 дол.

Замовляти в Централі СУА.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1964

Зустріч із Гнатом Галайдою

Спогад відзначений на 4. Літ. Конкурсі СФУЖО
(Закінчення)

Пригадується ще таке: В Харкові, в Кооперативному Союзі видавали полову, яка в місті була нікому не потрібна, але мені для мого поросяти (якого ми за те, що він був неспокійний та кричав, прозвали сатаною), пригодилося б. Я взяла пайки інших співробітників і вийшов цілий мішок. Коли ми в'їхали на площу Інституту, нас випадково зустрів німець, що викладав у нас свою мову, людина заздрісна. Він поклав руку, коли ми зупинилися, на мішок і спитав, що це таке. Чомусь мене підштовхнуло бісенятко (що завжди крутиться біля людей, щоб зробити їм шкоду!) сказати — цукор. Німець майже підскочив і пішов дзвонити про цукор: на щастя, мало хто йому повірив!

В літі з транспортом були інші труднощі: коли їхали двоє чи один, адміністрація давала „бїду“. Це візок на двох високих колесах, на який нелегко було всідати та яка іноді переверталася, бо шляхи були в відповідному до большевиків стані.

У мене було багато труднощів з усією господаркою, яка зближалася до сільської, бо я все життя провела в великому місті. На щастя будинок, де ми жили, мав два мешкання, і в другому мешкала з чоловіком молода, гарна, струнка жінка — Платоніда Володимирівна, яка часто давала мені поради, наприклад, як „ставити“ та пекти хліб або пироги з житньої муки та інше. Ми з нею товаришували і в хорі, який організував Гнат Мартинович, і в прогулячках, у купанні в річці, що протікала біля садиби Інституту.

Одна наша витівка була така, що коли б це було в теперішній час, то були б ми покарані. Не було чим годувати „сатану“, а їй свого поросяти і ось ми гуляючи в день біля кормових буряків, що були засіяні Інститутом, пильно придивлялись, які з тих, що ближче до стежки, сидять не дуже глибоко. Коли стемніло, пішли ми

з нею і натягали буряків. Було соромно, боязко, але не було іншого порятунку, бо шкода було худоби.

Восени вже було досить картоплі та буряків із власних городів так, що поросята нас уже не мучили, а до того ми з Платонідою ще багато разів рвали гичку з інститутських плянтацій, але це не було вже злочином.

З городами було багато труднощів (особливо для бувших міських мешканців). Інститут відвів для своїх співробітників велику площу і зорав її, але як мені було тяжко йти скоренько за плугом і кидати в борозну картоплю! А далі треба було сапати і і копати. Не слід забувати, що бракувало крім сил ще й часу, бо в кожного були подвійні службові обов'язки. Але світ не без добрих людей і їх немало.

Мій чоловік читав у Харкові лекції на курсах для здемобілізованих червоноармійців, в більшості селян, про сільське господарство й кооперацію. Скінчив він курс, слухачам сподобався, але вони прохали ще дещо додати. Він додав, а далі відмовився, посилаючись на необхідність поратися в городі. Одного дня несподівано приходить купка людей, хлопців з десятеро й прохають показати наш город. Робота, на яку ми мусіли б витратити багато днів, була скінчена в один день. Восени ж, зовсім несподівано, приїхали ті ж хлопці й викопали швидким маневром нашу картоплю, буряки, моркву та інше.

Треба тут згадати, що ми мусіли іноді попрацювати ще й на спільних, інститутських городах, бо вже починали входити в большевиків у моду авральні „кампанії“.

В таких обставинах жив і Гнат Галайда-Хоткевич, що перед тим був теж мешканцем міста. Його мешкання було в іншому будинку, але близьенько нашого. Жив

він без жінки зі своєю старенькою матір'ю та дітьми. Це була типічна українська бабуса, що тримала на своїх плечах господарку, хату й виховувала Гнатових дітей від різних матерів. Останній хлопчик був привезений з Західної України. Ніхто, крім близьких людей не знав, чому так виходило, що деякі його подружжя були недовготривалі і чому батько забирав дитину і віддавав своїй матері. Не був він легковажною людиною, а навпаки — багато обдарованою, високо моральною, цілком захопленою одною ідеєю — пропагувати пізнання України, любов до неї, використання її музики та пісень.

Вигляд у нього був не видатний — невисокого росту, трохи шкутильгав на одну ногу, лице округле з карими очима, темне волосся. Свою головну ідею провадив не як грізний пророк, а лагідно, але невпинно. Мав приємний голос, знав музику й дуже добре грав на бандурі, був композитором (відомий його марш), письменником-белетристом та істориком, а до того ще й технологом за освітою. Ця складна істота, з глибоким внутрішнім змістом та особливим чаром — приваблювала людей, особливо жінок. Платоніда Володимирівна зустрічалася з ним часто на пробах хору та на музикальних і літературних виступах. Пізніш я випадково зустрічала їх на особистих побаченнях і врешті вона розійшлася з своїм чоловіком і одружилася з Гнатом Мартиновичем.

Зорганізував він великий, добрий хор з людей Інститутської колонії, студентів і приходили навіть співати з села. Диригент був добрий, проби провадив часто та терпеливо. Співали ми відомі українські пісні, але були й такі, яких я ніколи не чула й пізніш. Одна починалась так:

**Ой чижик, горобейчику,
Скажи мені усю правдоньку,
Чи є воля, чи нема її.**

За ініціативою і допомогою Гната Мартиновича в Інституті улаштувалися музикальні вечори-концерти. Я була солісткою його хору і співала окремо, іноді добрі московські романси й арії і ніколи за це не почула докорів з його боку. Він поважав кожну національність і роздобув з німцем десь ноти німецьких пісень, які я теж співала (за що німець простив навіть нам, що ми захопили так багато „цукру“!).

Їздили ми з концертами і в інші місцевості і навіть у Харків. Пропагуючи українську пісню та гру на бандурі в ширшому масштабі, він часто робив це і в інтимному колі, запрошуючи до себе.

Та хіба ж могла довго продовжуватися пропаганда вільного українського слова, хоч і в Україні, але окупованій росіянами, які з царських прихильників перевернулися у большевицьких? Хіба можна було запитувати, хоч і не войовничо „Ой чижик-горобейчику, скажи мені усю правду, чи є воля, чи немає її?“ При тому студентська молодь взяла до серця ті думки, високі ідеї, які вона чула через слово та пісню, заворушилася, збиралася гуртками, розмовляла про большевицький гніт і недоліки.

Советська влада не могла цього допустити. Гната Хоткевича врешті звільнено від викладів в Зоологічному Інституті, трьох професорів, що були близькі до молоді та з десяток студентів заарештовано, але професорів через декілька днів звільнено. У советської влади тоді не було ще міцного правила тероризувати інтелігенцію, а головне було багато інших справ — знищувати „недорізнаних буржуїв“.

Після звільнення чоловіка з-під арешту, ми вирішили залишити Деркачівську Фарму та повернулись до Харкова.

З цієї епопеї крім пісень та гри на бандурі Гната Хоткевича, найбільше враження залишилося не від окремих добрих людей, а від того почуття втячності цілих груп, яке виявилось у бажанні не вляти шкоди тим, що віддавали їм щиро свої знання та добре відношення („перевяжіть лапки (Докінчення на ст. 10)

Наша анкета у 1964 р.

Пехід жінок у професійне життя такий старий, як і жіночий рух. Перше жіноче звання вчительки і домашньої помішниці тепер поширилось на різні галузі життя. В різних професіях оправдала себе українська жінка. Подаємо світліни тих, що здобули успіх у своєму званні. Вони походять із різного часу та різних частин України. Хто зуміє відгадати в них наші видатні професійні сили?

Ч. 1. ....

Ч. 2. ....

Ч. 3. ....

1. Ім'я і прізвище професіоналістки .....
2. Спеціальність, в якій працює .....
3. Місцевість, в якій проживала(-є) .....

Розв'язка анкети

У липневому числі Н. Ж. ми сягнули в ділянку науки. Три постаті, що зображені там — це видатні представниці нашого наукового світу. Декому з наших читачок удалось їх відгадати. А тепер подаємо їх дані для інформації всіх читачок.

Д-р ВАЛЕНТИНА РАДЗИМОВСЬКА (1886—1953), дєчка письменниці Любови Янєвської, у 1913 р. стала лікарем, а в 1918 р. доцентом Київського університету. В 1924 р. оборонила дисертацію і з того часу очолювала катедру фізіологічної хемії Київського університету. В 1923 р. вийшла її праця „Діти часів революції“, де вона опублікувала досліди над дітьми того часу. В 1929 р. її арештовано у зв'язку з процесом СВУ; у тюрмі вона просяділа більше року. На своє давніше місце не повернулася, але працювала над питаннями клінічної біохемії. У цілому видрукувала понад 60 наукових статей. У 1939 р. призначено її професором фізіології в Пед. Інституті в Мелітополі. На еміграції була професором Укр. Госп. Техн. Інституту, де видала підручник „Фізіологія людини і свійських тварин“. Померла в ЗДА.

3. Д-Р ЛЮБОВ ЗОФІЙОВСЬКА, ботанік-цитолог, доцент Київського університету, автор численних наукових праць, дійсний член УВАН.

Д-р НАДІЯ ПУЧКОВСЬКА, видатний лікар-окуліст, директор Українського Науково-Дослідного Експериментального Інституту очних хворіб і тканинної терапії ім. Філатова в Одесі. Розробила методику майже повної пересадки рогівки, працює над методою лікування опіку очей. За час роботи в Інституті виконала понад 2,000 операцій.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Приємно ствердити, що наші читачки пам'ятають про старших жінок в Європі. Знов наспіли фундації передплат для них. Одну надіслала п-ні Марія Кузів, Централ Ісліп, а другу п-ні Лідія Придаткевич, Мюрей, Щире Спосібі!

Та є ще інші самітні жінки, що чекають такої розради. Прохаємо пам'ятати про них та надсилати передплати для „бабусь“.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Звітні листки, розіслані Відділам СУА, послужать за підставу звіту на Річних Зборах Госп. Управи дня 23—25 жовтня ц. р. На жаль, не всі Відділи надіслали їх. Пригадуємо це їм і прохаємо надіслати їх додатково, щоб послужили нам до майбутнього Конвенційного звіту.

Талант, уміння, енергія

Коли котрій з наших мисткинь належить назва справжньої гуцулки — то на це ймення заслугоує, в першу чергу, Наталія Андрусів, співачка відома широко поза обсягом нашого вужчого мистецького і слухацького світу.

Народжена в самому серці Гуцулії, в Косові, від наймолодших років звернула на себе увагу великими музичними здібностями та голосовим обдаруванням. Перші успіхи приходять вже на шкільних концертах, далі йде наука гри на скрипці, і співочі студії у відомого педагога Музичного Інституту ім. Лисенка в Коломиї, Проф. Романа Рубінгера. Ще перед кількома місяцями писав цей заслужений для української музики педагог до своєї колишньої учениці з Коломиї, до Філядельфії, де живе тепер співачка: „Тішить мене, що Ваша кар'єра пішла по цій лінії, що я її започаткував. Чи пам'ятаєте ще ‚Святий Боже‘ Николишина, що Ви співали в Коломиї? Це ж був Ваш прилюдний виступ і до того вдалий“.

Після Коломиї, де тодішня Наталія Семіон, пізніша дружина нашого видатного маляра, Петра Андрусіва, закінчила середню освіту, вона переїздить до Варшави. Тут вона стає до дуже важкого конкурсового іспиту у Варшавській Музичній Консерваторії. На більше як сотню кандидаток приймають лише — десять. Між ними є й молода українка з Гуцульщини — Наталія Семіон. Варшавська консерваторія — одна з кращих в Європі, ставила високі вимоги своїм учням. Професоркою співу Наталки була колишня солістка державної опери в Петербурзі — Софія Белевіч. (До речі, Софія Белевіч ще й сьогодні навчає у Варшаві.) Крім Наталки були в класі співу ще дві українки — Ольга та Катря Новицькі. В інших ділянках музики студіювали там тоді такі відомі наші музики і музикологи як Божик, Любанський, Федорів.

Студії у Варшавській Консерваторії дали Наталії сильні, професійні основи для її майбутньої

кар'єри, якої початки, після закінчення студій — перервала друга світова війна. На короткий час перед війною — Наталія Семіон стає Наталією Андрусів. Тоді почалася, — як Андрусіви це називають, — їх „пошлюбна подорож“, яка перевела їх через усі жахіття війни.

В кінцевих тижнях війни обидвоє мистців прибули серед останніх її спалахів до Баварії. Тут Наталка входить у контакт з німецькими музичними кругами, виступає як солістка в концертах, популяризує українську пісню серед американської армії, організує мистецьку групу, яка виступає в шпиталях поранених американських вояків з рамені „Американського Червоного Хреста“. Її нестримна енергія і запал до діяння давали їй можливість влячної праці серед невдячних обставин повоєнних руїн. Програми з цих часів, це один з кращих споминів Наталії Андрусів — це доказ, що не завжди „посеред зброї — музи мовчать“.

В новому оточенні, в Америці, Наталія Андрусів знаходить швидко контакт із американськими музичними кругами, йдучи послідовно за своєю засадою, щоб не замикається у вужчому мистецькому „гетті“ наших середовищ. Крім концертів для українських аудиторій, Наталка бере постійну участь у концертах організованих американськими музичними компаніями. Входить у контакт із професійними сценічними вчителями-тренерами, пізнає нові методи сценічної техніки і вимоги модерної сцени та естради. При цьому, її видатний організаційний хист та енергія ведуть її до щораз дальших зусиль і вслід за тим — успіхів.

Однією з перших форм суспільної діяльності Наталії після прибуття до Америки, де її чоловік, Петро Андрусів стає першим головою Централі „Самопоміч“, була допомога діячам музичного і театрального світу, що покищо залишилися в Німеччині.

Вже в Америці опрацьовує Ан-

Співачка Наталія Андрусів
Singer Natalia Andrusiw performing

друсів Наталія сопранові партії з цілого ряду опер, як „Ріголетто“, „Богема“, „Травіята“, „Фавст“ і т. д., та включає в свою програму велике число американських, італійських, французьких, еспанських, німецьких та інших арій і пісень. Маючи такий широкий репертуар та послуговуючися вміло природнім талантом та професійною, оригінальною інтерпретацією, Наталія Андрусів викликає завжди у своїй чи у чужій аудиторії дуже добре прийняття.

В 1957 році шляхом конкурсу наша співачка здобула позицію концертрової солістки при „Олні Симфоні Орестра“ за „техніку, тон, інтерпретацію і зовнішню появу“. В 1955 році співає головні партії в оперних війнятках, організованих „Емерікен Опера енд Балле Рівю“ („Ріголетто“ і „Травіята“), виступає головною солісткою в імпрезах „Амеріка Опера Гілд“ під диригентурою Волтера Грігайтіса, співає як солістка в супроводі оркестри електричних акордеонів під диригентурою Я. Ньюавера. В конкурсі на солістку опери „Ля Скаля“ у Філадельфії Наталка Андрусів здобуває і тут місце.

Але не лише у Філадельфії виступає Наталія Андрусів.

У Нью Йорку в Карнегі Гол наша співачка співала в опері Ме-

ноті „Телефон“ і як ствердив М. Фоменко, показала себе з найкращого боку“ „у своїй досить таки важкій кольоратурній партії, що часом робила враження спеціально пристосованої до її голосу“. Окрім того вона щороку виступає у великому надморському курорті в Овшен Ситі „Фленденрс“, що завжди ангажує на сезон найкращі мистецькі сили.

Діяльність нашої співачки у цих всіх виступах та в багатьох інших, які годі навіть згадати — вишукуючи з повені програмок, програм, запрошень, лише те, що видається найважливіше — звернула очевидно також увагу американських музичних організацій. В 1961 році Наталія Андрусів стає на запрошення „Матіні Мюзікал Клуб оф Філядельфія“ членкою цієї поважної музичної інституції, а через рекомендації цього товариства, входить у кращі музичні круги Америки.

Телевізія також не чужа нашій співачці. Вона виступала на запрошення Шкільної Ради Філадельфії з піснями різних народів на телевізійних програмах та давала ряд концертів для середніх і вищих шкіл цієї округи. Цієї осені Наталія Андрусів має запрошення виступити знову на телевізійній програмі, при чому вона включить у цю програму і українську пісню.

На підставі контрактів з американськими музичними агенціями, Наталія Андрусів виступає постійно по різних американських містах, здобуваючи своїми барвистими, багатомовними виступами признання для себе. Одночасно, співачка виступає також з музичним тріо відомої американської агенції Кровфорд Продакшен з Нью Йорку. Разом з творами світової музичної літератури, цей ансамбль має в своєму репертуарі також твори українських композиторів, які часто виконує для американської аудиторії, при чому, цей ансамбль одягається в українські народні костюми.

Хоч велика частина діяльності Наталії Андрусів ведеться між американською публікою, все ж таки українська аудиторія і українська музична критика добре об-

знайомлені з її мистецькою діяльністю.

Її пісні стали улюбленими точками нашої публіки. Чудове тріо Балтаровича „Чорногора“, де вона співає в супроводі флейти і фортепіяна, ліричне „Мамо моя“ Гнатишина чи тужливе „Вівці мої, вівці“ Гринишина — стали прикрасою наших імпрез. „Пісня про килгар“ Ярослава Барнича стала популярною завдяки її інтерпретації.

Нагадуються слова Володимира Блавацького, що часто повторяв: „Коли щось справді вартісне, воно завжди проб'ється, навіть серед несприятливих умовин. Треба мати лиш три речі: талант, вміння, енергію“.

О. Л.

ЗУСТРІЧ ІЗ ГНАТОМ ГАЛАЙДОЮ (Докінчення зі ст. 8)

вашим курам“); та спонтанна, несподівана поява демобілізованих червоноармійців на нашому городі. В ті жорстокі часи, коли людям проповідували ненависть до інших — вияви гуманности були дійсним чудом.

З Гнатом Мартиновичем і його родиною зв'язок перервався. Через довгі роки ми випадково зустріли його за містом, в дачній місцевості Зелений Гай, де вони тоді жили. Стан його був пригнічений, матеріяльне становище тяжке; большевики вимагали змін у його творах і не хотіли їх без того друкувати. Особливо тяжко було йому, що не друкується його велика монографія про Тараса Шевченка.

До часів еміграції він не дожив. Про Платоніду Володимирівну була вістка в підсоветській пресі, що вона живе у Криворівні на Гуцульщині при музею, що там є влаштований. Може колись пощастить довідатись, чи вдалось їй не допустити до змін у творах Гната Хоткевича, яких домагалися большевики.

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

НАШІ ГРАДУАНТКИ

Продовжуємо список молодих жінок, що в цьому році закінчили вищу освіту або придбали фаховий диплом. Радіємо тим, що ряди кваліфікованих сил збільшуються. На цьому місці дякуємо Управам Окружних Рад СУА, що надіслали нам відомості.

ОКРУГА РОЧЕСТЕР, Н. Й.:

Анастасія Смеречинська, студії педагогії зі степенем В. А. у 1961 р., а тепер із степенем М. А. в Рочестерському університеті. Вчить у початковій школі. Довголітня членка 47 Відділу СУА.

Христина Гуран-Венгльовська, студії домашнього господарства зі степенем В. S. в Джордж Вашингтонському університеті. Працює у своєму фаху.

Олександра Саламаха-Липецька, студії музики зі степенем В. А. в 1962 р., а тепер студії англ. мови зі степенем В. S. в Рочестерському університеті.

Оксана Кричук, студії з ведення підприємства зі степенем В. S. в Назарет Каледжі. Вчить свого предмету в середній школі в Рочестері.

Любов Білик, закінчила студії фармацевтики в Україні, тут студії медичної технології з дипломом медичного технолога. Працює у своєму фаху. Довголітня членка 47 Відділу СУА.

Христина Дзюба з Бофало, студії електричної інженерії у Стейтовому Університеті Нью-Йорку зі степенем В. S. Градуантка плянує здобути магістерію.

Аристида Борачок із Бофало, студії педагогії в Стейтовому Вчительському Каледжі зі степенем В. А., — плянує вчити.

Юлія Новадлий із Бофало, студії хемії на Стейтовому Університеті Нью Йорку зі степенем В. S., плянує здобути магістерію.

Дора Салабан із Бофало, студії німецької мови в Університеті Сиракуз із степенем В. А., плянує досягнути магістерію.

Ольга Алексевич з Бофало, студії педагогії в Стейтовому Вчительському Каледжі зі степенем В. А.

Оксана Лукашевич, студії мистецтва в університеті Сиракуз із степенем В. А. Здобула стипендію на виїзд до Італії.

Мистецький вечір

У душі кожної української людини дремає замилювання до пісні, до музики. Хоч гамірні американські будні не дають змоги його плекати, проте звук, акорд, мелодія найскорше нас оживляють і підносять. Над цим застановився наш 75 Відділ США у Денвері і постановив у програму своєї праці включити доповіді на вище згадані теми, згадувати музик,

У другій частині вечора промовила п-ні Стефанія Левченко, голова Відділу. У вчительській семінарії у Львові викладав гігієну і соматологію брат композитора д-р Олександр Барвінський, а співу вчила дружина композитора Наталія з Пулюїв Барвінська. П-ні С. Левченко була їх ученицею і пізніш, як учителька вже, часто заїздила до їх дому та пізнала

А наш далекий осередок не міг його влаштувати, а тільки спогадами його учнів і звеличників поклонився його пам'яті. С. Л.

Нові книжки

Діма: ТРЕТІЙ БЕРЕГ. Четверта збірка поезій. Нью Йорк, 1963. Обгортка Якова Гніздовського. Стор. 48. Ціна 1 дол.

Остання збірка поетки дає живий відблиск „третього берега“, себто нашого останнього поселення, Америки. У декількох віршах вона передає настрої української людини у цій країні („Третій берег“, „У місті“, „Після концерту“). Є й живі відгуки минулого („Тополі“, „Скільки чару в тобі“, „Малював дорогу“). Але найсильніша вона в синтезі подій і речей, що їх дає в коротких, ядерних картинах („Жив на березі камінь“, „Баляда про дерево“, „Хлопчик, літак і я“). Тут авторка насвітлює все з філософічним супокоєм і ліричну м'якість затирає монументальною простотою.

Василь Волицький: На Львів і Київ. Воєнні спогади 1918—1920. Накладом В-ва „Гомін України“. Торонто, 1963. Обгортка мистця М. Біжняка. Ціна 2.50 дол.

Спогадів із наших визвольних змагань не маємо надто багато. Тому треба повітати цей почин учасника, що змалював у них історію свого куреня. Сформувався він на Покутті і відбув позиційну війну під Львовом, оборону Дрогобицького басейну, Чортківську офензиву, наступ на Жмеринку й Козятин та здобуття Києва у серні 1920 р. Цей похід занотований із поданням усіх військових деталей, але й із насвітленням людських та патріотичних моментів. Л. Б.

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Під час основних заг. зборів 75 Відділу США у Денвері гостювала там п-ні Олена Лотоцька, голова Централі.

UNWLA President Mrs. Helen Lotocky with Board and members of 75 UNWLA Branch In Denver, Colo. at the first meeting of the Branch.

композиторів та їх незабутні мистецькі осяги.

І так дня 24. січня 1964 відбувся в нас вечір, присвячений творчості композитора Василя Барвінського. Його підготувала п-ні Дора Колтунюк, пресова референтка Відділу. У своїй доповіді вона накреслила В. Барвінського з часів, коли він приїздив до Станиславова, як директор іспитової комісії в Музичному Інституті. Поведінка його і вигляд запам'ятались на все життя, як рівнож зрівноважена і спокійна вдача. Дальше п-ні Колтунюк покористувалась спогадами його учнів із Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, а саме — Дарії Каранович і Зеновія Лиська. Вона відчитала ті місця, що дали повнішу характеристику В. Барвінського, як композитора і вчителя музики.

ближче родинні умовини композитора. Василь Барвінський, як кожний визначний мистець, задивлений і заслуханий у свій властивий йому світ музики, у приватному житті був людиною незарадною. Весь тягар дому, родини й дітей спочивав на плечах його дружини, а фінансово допомагав брат Олександр, що був неодружений. І досі з вдячністю п-ні Левченко згадує високомистецьку атмосферу того дому, де її завжди радо вітали і де „по знакомству“ без черги могла одержати лікарську пораду.

Так пройшов наш вечір, що накреслив перед очима слухачів постать цього великого українського музики, який на схилі свого віку ще переніс переслідування і заслання. Інші українські осередки могли послухати чудового концерту, влаштованого в його честь.

З сумом повідомляємо все організоване жіноцтво, що дня 5. серпня 1964 р. померла в Нью Йорку відома громадська діячка й кооператорка бл. п. **Ірина з Рибчаків Домбчевська**. Нар. у 1886 у Бучачі, вона закінчила середню освіту у Львові і з цим містом пов'язала своє дальше життя. У 1911 р. одружилась із адвокатом д-ром Романом Домбчевським. Воєнні дії розлучили подружжя, але дали рівночасно молодій жінці нагоду виявити організаційний хист, бо вона допомогла створити Захист для УСС-ів, яким потім заряджувала. Під час визвольних змагань стала сестрою-жалібницею в українському війську. По війні подружжя Домбчевських осіло у Стрию, де бл. п. Ірина живо включилася в громадську працю. У 1935 р. вона перенеслася до Львова, де стала працювати як організатор Т-ва „Сільський Господар“. У Секції Сільських Господинь вона вложила багато праці. Велика мандрівка привела її спершу до Австрії, а потім до Німеччини, де вона себе теж проявила в Гол. Управі Об'єднання Українських Жінок. Прибувши до Америки, вона включилася у працю Марійської Дружини та комбатантських організацій. У лютому 1954 р. Гол. Управа Стрілецької Громади нагородила бл. п. Ірину Домбчевську Пропам'ятною Відзнакою УГА. В останніх роках хворіла і вже громадськи не могла працювати. Покинула у смутку дочку Христину і зятя Юрія Навроцьких та дві внучки. В. І. П!

Екзекутива СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Теклі Харини, незабутньої матері о. Мирослава, складають 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Володимира і д-р Микола Ценки, Філадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Галі з Лагодинських Залеської складає 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Емілія Стасюк, Бофало

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

В останньому часі дещо змаліли старання наших прихильниць. Можливо, що повакаційні справи перешкодили в тому. Але ми віримо, що наші читачки й надалі схочуть дати нам у ювілейному подарунку — нову передплатницю. Тому пригадуємо, що вже небагато часу залишилось до закінчення року. А ми хотіли б поліпшити вигляд журналу і від старань наших прихильниць це залежить.

В останньому часі приєднали нових передплатниць:

Марія Душник, Бруклін (72 Відд.)	2	Стефанія Левченко, Денвер (75 В.)	4
Євгенія Федевич, Лос Енджелес (55 Відділ)	1	Анна Пастернак, Дітройт	1
Ольга Горачук, Курітіба	1	Михайлина Шиманська, Фейрфілд	1
		Анастасія Зепко, Акрон	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марти з Поповичів Заячківської складає 10 дол. на Осередок НТШ у Сарселі

д-р Богдан Скобович-Околот із родиною у Швеції

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марти з Поповичів Заячківської складає 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Марія Околот, Швеція

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ірини Домбчевської складає 20 дол. на науковий Осередок НТШ у Сарселі

Іванна Джус

ОБЛАСНУ

ОРГАНІЗАТОРКУ

Українського Народного Союзу з постійною платнею

ПРИЙМЕМО ВІД ЗАРАЗ.

Побажаний досвід у громадській праці.

Письмові зголошення з коротким життєписом слід пересилати на адресу:

Ukrainian National Association
P. O. Box 76 — 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303

ДО НАШИХ ЧИТАЧОК

Наближаємось до кінця ювілейного року Нашого Життя. Зробім підсумки чи ми справді виконали те, що намітили на початку. Основним кличем цього відзначення було — „кожна з нас придбає одну передплатницю“. Подумаймо, чи ми це виконали! Коли ні, ще не є запізно. Вимогою і потребою дня є збільшити наш журнал. А до цього дійдемо тільки збільшенням накладу. Отже подбаймо про те!

Наближається святочний час! Вітаймо себе зі святами на сторінках Нашого Життя. Не ждіть до Різдва, а подбайте вже тепер про святочні побажання, щоб була змога вмістити їх в час.

Не забуваймо про пресовий фонд журналу! Це теж велика допомога, якою можемо розбудувати Наше Життя.

Просимо Відділи СУА змагатись за першенство у Ваших округах щодо 100-відсоткової передплати Нашого Життя серед свого членства. Осяги цього змагу подамо на сторінках Нашого Життя. Постарайтесь сповнити постанову останніх Конвенцій СУА, що кожна членка обов'язково має передплачувати Наше Життя. Це буде справді ювілейний дар!

Осипа Грабовенська
Прес. реф. Гол. Управи СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1964

Висновки Конгресу

Широка і знаменна тема XX Конгресу Міжнародного Жіночого Союзу — „Жінка і Деклярація Прав Людини“ — знайшла своє насвітлення в діловито приготованих пленарних сесіях та в праці п'яти комісій Конгресу з такими підтемами: рівні громадські і політичні права, однаковий моральний стандарт, рівні економічні права, рівні права на освіту та міжнародне порозуміння. Немалозначною була обставина, що цей XX Конгрес МЖСоюзу був рівночасно ювілейним з'їздом — 60-літтям цієї феміністичної організації. То ж у перспективі 60-ліття можна було розрізнити три основні етапи діяльності організації. Першим було здобуття формального права голосу для жінки при виборах на громадські і політичні становища. Це була затяжна і гостра боротьба, що увінчалась майже повним успіхом. Вели її західно-європейські держави і Америка. В роках між двома світовими війнами розвинувся другий етап — це є поширення напрямних колишнього Суфражу, себто МЖСоюзу. До самого права голосування долучилась не менше трудна і важлива проблема здійснювання здобутих прав, — закріплення їх у всіх ділянках життя: в економічній, освітній, в вирішуванні моральних проблем. Членство більшало, а з тим зростали і його потреби, які треба було задовільнити.

Сучасний, третій етап, прийшов у зв'язку з повоєнними подіями, з створенням ООН, і цілого ряду нових самостійних держав, що виникли на тлі ліквідації західно-європейського колоніалізму. Знаменують цей етап кличі здійснювання нелегких принципів новітнього фемінізму, головно в цих

нових державах Азії і Африки, що перебувають у стадії розвитку. Тут, МЖСоюз вповні користує зі співпраці відповідних комісій і агенцій Об'єднаних Націй, як Комісія Прав Жінки, куди спрямовуються всі рішення Конгресів, як І. Л. О. (Міжнародна Організація Праці) для питань рівної платні, часу й умов праці та ЮНЕСКО в освітніх справах.

XX Конгрес МЖС мав у своїх агендах питання рівних прав для жінок і мужчин в різних аспектах життя, що обговорювалися на відповідних комісіях і пленарних сесіях. Однак, найпекучішою проблемою виявилась справа освіти. Показалось, що визнання державою рівних політичних, громадських чи економічних прав для жінки залишається теорією, доки жінка не стане грамотною людиною, доки не здобуде якогось вишколу чи професії. Отож тільки розбудова освіти може стати основою інших прав для жінки. Нові держави, такі як Нігерія, Кенія в Африці, чи Філіппіни, Пакістан в Азії, самі не в силі розв'язати цих питань. Тому то приходять з допомогою їм інші члени МЖСоюзу з розвинених держав, головно Західної Європи, що влаштовують окремі семінари і конференції для молодших членів цієї великої світової сім'ї. Окремі акції ЮНЕСКО керують нераздійсненням цих починів доброї волі, а фінансує їх, крім розвинених країн, в якійсь формі ООН, часто з зазначенням джерела (ЗДА). Поодинокі делегатки ілюструють прикладами ситуацію у себе: ось представниця Єгипту розказує, як її землячки прагнуть освіти. Якась молода учителька мандрувала довгими тижнями по пустині, щоб добитись накінець до пересувного

педагогічного семінара, влаштованого з допомогою ЮНЕСКО. Нігерія ставить, наприклад, пропозицію, щоб новоутворені держави, чи відповідні міжнародні агенції, призначали фонд на освіту співмірно до потреби населення, цебто якщо в країні неграмотних жінок більше як мужчин, а так звичайно є, то й кошти повинні призначатись у відповідній пропорції. Особливо важливою виявилась проблема освіти жінки в дискусії у підготові до року „Міжнародного Порозуміння“, яким буде проголошено 1965-ий рік, у 20-ліття ООН.

Наша роля при цих проблемах видавалася б дуже пасивною. Адже проблематика державного маштабу до нас не відноситься, однак у дійсності воно не так. МЖСоюз це многогранна організація. На XX конгресі були згуртовані вибрані жінки з 30 країн світу і багато з них цікавилися проблемою українок у світі та екзильних народів узагалі. Виявили вони зацікавлення і долею жінки в Україні. А в розмовах і дискусіях виринув ряд цікавих думок і пропозицій, що вказують нам в основному один напрямок: наполегливої праці в наших жіночих організаціях, а рівночасно всебічні студії над долею жінки в Україні, що і є нашим висновком з Конгресу.

д-р Наталія Пазуняк

ОСОБИСТЕ

П-ні Олені Кононенко-Трофимовській, нашій економічній референтці, висловлюємо щире співчуття з приводу смерті її чоловіка, бл. п. Костя Кононенка. Нехай Господь Бог допоможе перенести це велике горе!

Управа СФУЖО

П-ні Анвер Ахмед, нововибрана голова Міжнар. Жін. Союзу
Begum Anver Achmed, President of International Alliance of Women, recently elected at the Congress in Triest, Italy

ПОРАДНИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

У лютевому числі Вістей СФУЖО подали ми вістку про заснування порадень народнього мистецтва, що давали б інформації й поради в цій галузі. Цю думку започаткувала Комісія Народнього Мистецтва при СФУЖО в Саскатуні.

Від того часу справа посунулася вперед. У часописі „Наша Мета“ в Торонто відкрито рубрику „За чистоту нар. мистецтва“, яку погодилась провадити п-ні Марія Велигорська. Появились три дописи, що торкаються найчастіших проблем нар. строю. П-ні Велигорська провадить також покази нар. строю, зокрема перед матерями, що дбають про нар. вбрання для дітей. За її ініціативою Комітет Українців Канади, Відділ у Торонто, дав виконати мапу України з уміщеними там силуетками нар. строїв.

У Вінніпегу Комісія Нар. Мистецтва запросила провадити порадню нар. мистецтва п-ні Іванну Зельську, а в Англії п-ні Уляну Андрущенко.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ірини Домбчевської складає 10 дол. на фонд ім. К. Гардецької

Олена Федак-Шепарович

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

З ініціативи й фундації радної м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні цієї постанови проголошуємо оцим

Шостий Літературний Конкурс СФУЖО

Предметом Літературного Конкурсу є переклад літературного твору з якоїнебудь чужої на українську мову. Побажамо було б, щоб твір включав жіночі персонажі.

На нагороду призначено по 100 дол. за два рівнорядні переклади. Учасниками Конкурсу можуть бути жінки-письменниці, або всі, що хотіли б ними бути.

Реченець закінчення Конкурсу: 31 березня 1965 р.

Конкурсні твори слід надсилати у трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище автора в запечатаній ковертці, на адресу канцелярії СФУЖО, з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди“.

WFUWO, 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З сумом повідомляємо наше зорганізоване жіноцтво, що дня 21. червня 1964 р. відійшла у вічність піяністка і письменниця Галія з Лагодинських Залеська. Покійна походила з Делятина в Зах. Україні, середню освіту закінчила у Львові, а музичну придбала у Відні, студіюючи рівночасно у консерваторії й університеті. Від 1923 р. навчала в Муз. Інституті ім. Лисенка у Станиславові, Дрогобичі й Коломиї, а в 1941 р. у муз. консерваторії у Станиславові. Велика мандрівка привела її спершу до Відня, де навчала музики у школі СС. Уршулянок, а потім до Аргентини, де провадила музичні курси при монастирі СС. Василянок. У 1955 р. переїхала до ЗДА і поселилась у Бофало, як управителька школи Укр. Муз. Інституту. Того ж року одружилась із проф. Осипом Залеським.

Широкому загалові Покійна відома, як письменниця. У Першому Літ. Конкурсі СФУЖО припала їй одна з нагород за оповідання „Ліс“ і того ж року появилась у в-ві М. Денисюка її повість „До сонця, до волі“. Дрібніші дописи розсіпані в жуналах.

Музична й літературна праця Галі Лагодинської-Залеської чекає ще окремої оцінки.

Комітет Літ. Нагороди СФУЖО

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ВИХОВНІ СЕМІНАРИ

Заходами Вих. Комісії СФУЖО проведено Виховні Семінари в Торонто й Філадельфії. В Торонто говорив мгр. Товстюк на тему злочинності молоді і мгр. Тоня Горохович про „Виховне значення народніх традицій“. У Філадельфії відбувся панель на тему „Розговірна мова в родині і серед молоді“ (модератор мгр. Оксана Генгало) і доповідь на тему виховання 2- і 3-літніх із фільмом та поясненнями д-ра Івана Головінського.

НА ФОНД П'ЯТСОТ

Із Свята Жінки-Героїні наші складові організації присилають пожертви на Фонд П'ятсот, що чекає слушного часу.

Із цього свята в 1964 р. прислали — Відділ Комітету Українок Канади в Торонто 100.15 дол. і Домін. Управа ЛУКЖ у Вінніпегу 75.20 дол. Щире Спасибі!

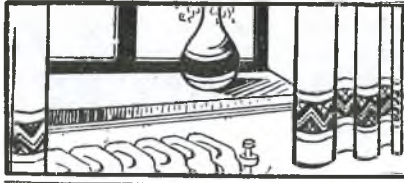
НА ФОНД КНИЖКИ ІМ. К. ГАРДЕЦЬКОЇ

На фонд англійської книжки про Україну, що має повитись заходами СФУЖО, зложили — п-ні Олена Залізняк 5 дол. і п-ні Марія Вавриків 5 дол. Щире Спасибі!

ПЕРША ВИСТАВКА

Молода мисткиня Марта Гірняк із Клівленду влаштувала свою першу виставку праць, що обіймала олії, емалії й різьбу. Критика прихильно відмітила цей дебют

У НАШІЙ ХАТІ

Чому кімнатні рослини зле виглядають?

Багато читачок звертається до мене з жалем з приводу того. Чому мірт чи олеандер зникає, чому листки пальми сохнуть, чому не цвіте азалія? Це й спонукало мене обговорити цю справу в окремій статті.

Чому наші рослини зле виглядають? Замало світла, брак свіжого повітря, забагато або замало підливання, забагато угноєння або повний його брак — все це впливає на розвиток наших кімнатних рослин. Викликає не лиш їх жалюгідний вигляд, але й дає змогу розвиватись хворобам і шкідникам. Щоб рослини добре розвивались, треба дати їм найкращі умовини щодо світла, повітря, тепла, вогкості і ґрунту.

Другою нашою журбою — це хвороби і шкідники кімнатних рослин. Їм треба запобігати, бо куди легше недопустити до появи хвороби, ніжвилікувати рослину, що захворіла або усунути шкідників, що її нищать. Вповні здорові рослини все більше відпорні на хвороби й шкідників.

Засохле, зів'яле листя слід із рослини негайно усунути. На ньому найчастіше знаходять собі пристановище різні шкідники, що, не маючи в кімнаті своїх природних ворогів, так як на вільному повітрі, незвичайно скоро розмножуються і нищать рослину. Краще хвору рослину усунути з хати, щоб не заражувала других. Багато грибкових галапасів знаходить собі місце на зовнішніх стінах вазонків. Вони затикають пори стін вазонка і недопускають доступу повітря до землі. Також унизу вазонка мусить мати свобідний вплив води і бути вільним від плісні. Вазонки з рослинами — коли їх переносимо з кімнати в город або назад до кімнати — слід вишурувати гострою щіткою й до-

бре обмити. У вазонку, якого стіни ззовні покриті цвілью, рослини не можуть як слід розвиватись.

Коли не знаємо причини слабого росту рослини, то в першій мірі огляньмо її коріння. Коли покажеться, що здорове коріння наповняє весь вазонок, то значить, що він для даної рослини замалий. Тоді треба рослину негайно пересадити в більший, усуваючи з коріння вже виснажену землю. Одначе, коли покажеться, що коріння частинно вже зогнило, тоді теж треба рослину пересадити. Провірте також чи отвір унизу не заткався і зайва вода не відходить. Коли коріння нормальне, а рослина витягається в один бік, то видно, що потребує більше світла. В такому разі пересуваємо її ближче вікна.

Причиною того, що рослина погано виглядає, може бути також запорошене листя. Порох перешкоджає листкам дихати й розвиватись і рослина гине. Тому порошок мусимо усувати з листя м'якою, бавовняною, змоченою у воді ганчіркою або губкою. Дуже добре є оприскувати цілу рослину, напр. у ванні, літньою водою. Якщо рослин не виносимо на дощ, тоді влітку при відкритих вікнах, треба їх обтирати що два тижні, зимою вистачить раз на місяць. Це відноситься особливо до листястих, як фікус, фільодендрон, олеандер та цитрусових.

Землю у вазонку все треба дерев'яною шпичкою, уважно, не ушкоджуючи коріння, пересапати. Тим способом даємо повітрю змогу проникати в землю. Пересапувати все вогуку, але не свіжо підлиту землю.

Великим і сильно поширеним шкідником кімнатних рослин є тут нематоди. Є їх три роди — корінні, стеблеві і листові. Найчастіше подибуємо корінні, що викли-

кують появу гудзів на корінні і часто його зовсім zdeформують. Розмножуються дуже скоро, в гудзах кореня буває нераз і до 400 ячок, з яких виводяться маленькі личинки, що розлазяться по цілому вазонку. Заатаковані рослини перестають рости, жовтіють і дуже часто гинуть. Оці нематоди нападають пальми, цинерарії, циклямени, кропивку, гортензії, геранії, гвоздики й інші кімнатні рослини. Є різні способи боротьби з нематодами. Один із них напевне успішний: пересадити рослину у свіжу, стерилізовану землю, новий або старий, але вповні дезинфекований вазонок, усуваючи все хворе й заражене коріння та виполокавши здорове у літній воді. Полички, на яких стояли рослини, обпадені нематодами, слід добре обмити гарячою водою з милом.

Часто нападають вазонкові рослини, винесені на літо до городу, хробаки-дошевики. Їх присутність у вазонку пізнати по дірочках на поверхні. Усунути їх можна, вкладаючи вазонка аж під верх, у літню воду. Дошевики вилазять тоді на верх і їх можна легко зібрати. Також допомагає підливати слабеньким розчином калі-гіперманганікум.

Все живе потребує поживи, так і рослина в вазонку. Зуживши в землі потрібні речовини, не маючи дальшого їх допливу, мусить нидіти і гинути. Пересаджувати можна лиш весною і то не кожного року. Деякі рослини не зносять частіших пересаджувань, як що 3-4 роки. Тому мусимо піддавати їм корму. Універсальним погноєм для всіх вазонкових рослин є "Ra-Pid-Gro", що має всі потрібні складники. Є відносно дешевий (1 ф. коштує 1.30 дол.), бо з одного фунта маємо 30 гальонів розчину до підливання. Є

Користаймо з досвіду

Леонія Федак

Гостина з індіком

Наближається пора осінніх і зимових свят. Це час, коли з'їжджається до нас родина або приходять милі гості. Кожній господині хочеться прийняти своїх традиційним індіком. Але не кожна, а зокрема молодша відважиться на те. Тому на запрошення редакції подаю свій давний спосіб, що його з часом випробувала. Мушу сказати, що кожному індик смакував, а обидві начинки були ще однією принадою.

Стравоспис:

Цитринова юшка
Печений індик із начинкою
Яблука з кремом
Кава або чай
Тістечка

Цитринова юшка

Потрібно:

1 ложка масла
2 ложки борошна (муки)
1 літр смаку з городини
1 горнятко сметани
1 жовток
1 цитрина (сок і шкірка)
3 ложки рижу
1 ложка масла

Підставою вітамінових юшок є смак із городини, що його вживають до юшок і підлив. Зварити його на початку обіду або при сніданні. Взяти 2 моркви, 2 петрушки, 1 цибулю, 1 калярепу, кусник каляфіора, трохи зеленого кропу і зеленої петрушки. Залляти це півтори літром води, додавши $\frac{1}{2}$ ложки соли. Варити, аж родина зм'якне і перецідити.

Засмажити масло з борошном

також модерніші і пристосовані до певних кімнатних рослин угноення у формі таблеток і порошків. Спосіб уживання є все поданий на опакуванні і його треба все точно придержуватись, бо надто сильна давка може негайно знищити рослину.

Роман Коцик

на ясну засмажку, вляти туди 1 літр смаку з городини і разом заварити. Влити туди сметану, в якій розбито жовток і дати цукру до смаку. Сок із цитрини витиснути туди через ситко. Обтерти шкірку з однієї цитрини і вкинути туди.

Окремо зварити риж із маслом і сіллю і додати до юшки. Подати з посіченим зеленим кропом.

Індик з двома начинками

Потрібно:

Індик (18—20 ф)
сіль

До начинки паштетової:

2 булки
печінка індика
 $\frac{1}{4}$ ф телячої печінки
 $\frac{1}{4}$ ф сала (солонини)
1 цибуля
перцю солодкого, чорного
мушкатного горіха
4 жовтка
1 ложка масла

До начинки рижової:

пів горнятка рижу
1 цибуля
пів ложечки салери
2 ложки масла
1 горнятко родзинок

Начинка паштетова. Дві не цілком черстві булки, покроїти в кістку і скропити добре молоком. Взяти печінку індика, телячу і кусник солонини і все пошкрябати ножом. Цибулю пересмажити на товщі і додати все до булки. Далше додати перцю солодкого, чорного і мушкатного оріха до смаку. Посолити. Зварити шлунок і серце індика і покроїти на пасочки. Жовтки втерти з маслом, додати трохи січеної зеленої петрушки, вимішати все разом, а на кінці додати шум із білків. Цієї маси повинно бути $\frac{3}{4}$ літра.

Начинка рижова. Заварити на молоці пів склянки рижу, дати до нього одну пересмажену цибулю,

соли, пів ложечки салери (її можна заступити салерною сіллю celery salt), 2 ложки масла і родзинки. Це все добре вимішати.

Паштетовою начинкою начинити нутро індика, а рижовою — шийку. Зашити ниткою або зішпилити. Зверху індика натерти цитриною і маслом і зв'язати ноги до купи.

Нагріти піч на 450° Індика можна пекти в ринці з покришкою або на рушті в алюмінієвому папері над бляшкою. До ринки чи до бляшки на спід влити трохи води. Якщо печемо в папері, тоді треба індика вміло обвинути, а саме — поклавши індика спиною на алюмінієвий папір, наложити зверху лист паперу так, щоб прикрив його добре зпереду, а щойно тоді спідним папером обгорнути цілість. Покласти одну годину на 450° , а $2\frac{1}{2}$ год. на 350° , разом повинен пектись $3\frac{1}{2}$ год. Під час печення треба слідкувати за водою на споді, щоб не википіла і потрохи доливати. Пів години перед закінченням треба зійняти покришку, щоб індик зарум'явився. Якщо індик печеться в алюмінієвому папері, тоді треба знати той лист, що ним закритий перед індіком і звільнити боки, щоб він теж міг зарум'янитись. Але обережно з лабками! Вони скоро зарум'янюються і при тому висушуються. Тому коли вони зарум'янені, тоді треба в першому чи другому випадку обвинути їх алюмінієвим папером.

Чи індик готовий пізнаємо по різних познаках. Коли придавити пальцем м'ясо й воно назад відійде, тоді знак, що воно вже готове. Або порухати лабкою, якщо вона свobodно рухається у суглобі, то це теж знак, що індик спечений.

Примітка. Індика найкраще пекти день перед гостиною. Це є доволі велика робота, а окрім того його краще ділити на другий день. Можна відразу класти частинки і начинку на полумисок і підогріти в печі або виложити до ринки, покропити підливою і так загаріти.

До індика подається різні салатки і дриглець із гогодзів.

Український народний стрій

На Лемківщині

Спідниця. Давніше виконували її з полотна, а пізніше з купної матерії і звали „літником“. Для дівчат шили її з синьої або червоної матерії, для жі-

ють запаску взірчасту. Взір дуже дрібний — зірки, очка, дрібні квіточки. Запаска також рясована і нашивана стрічками подібно, як спідниця.

Безрукавка (корсетка, лейбича) зодягається поверх сорочки так, що вона прикриває стан. Тому лемкиня не вживає крайки.

Корсетка пошита з темносинього або чорного сукна. З-переду обидві поля сходяться і застібуються майже під шию. Ззаду корсетка звужена кількома швами і має посередній виріз у стані. В цьому вирізі вміщені два або три „клапті“, себто чотирикутники сукна, вільно пришиті. Вони трохи розходяться поверх спідниці і дозволяють на припасовання корсетки на спині.

Корсетка є гарно прикрашена. Передня пола її вишита рядом різнокольорових шнурочків або зикзакуватих ліній. Дальші мотиви різні. Подаємо

мотиви колісцят („колічка“), вміщені поверх себе, переділені волічковою смужкою, викінченою гудзиком і тороками з волічки. Колісцята уложені теж із волічки, серединка виповнена іншою краскою, а по середині колісцят — металевий гудзик.

Подібно прикрашені — виріз шії, кишеньки і клапті ззаду. Вліті корсетку застібують тільки в стані, а зимою застібують на всі запинки.

Корсетка зроблена на підшивці з легкого матеріалу.

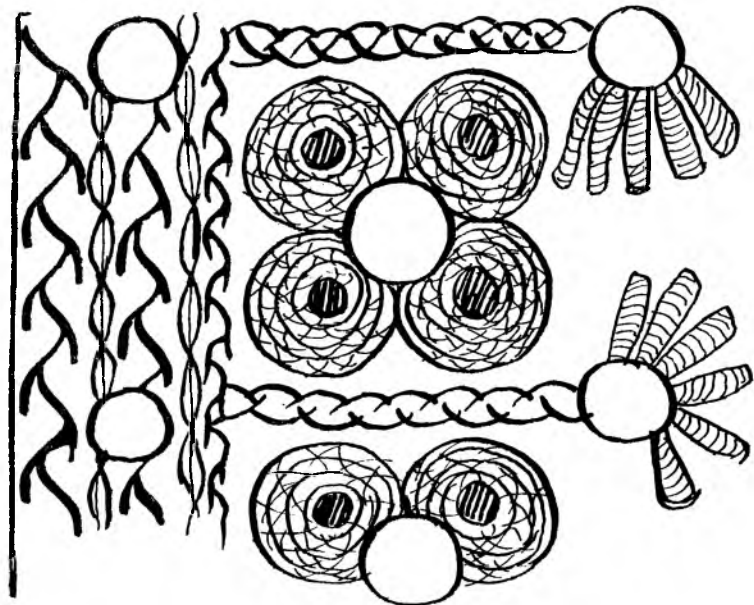
Жіноча безрукавка (корсет, лейбича), виконана з темносинього сукна, гарно прикрашена вишивкою

Woman's jacket of the Lemko region is made of dark blue woolen fabric and richly embroidered

нок із зеленої або фіолетної, а для вдови з чорної. Ці спідниці збирали в дрібнесенькі зморщкі і рясували, себто укладали в дрібні складки. Спідниця обшита довкруги кольоровою вузькою стрічкою „фарбіткою“, що контрастує з кольором спідниці. Наприклад, коли спідниця синя, тоді „фарбітки“ будуть червоні, а коли червона, тоді зелені або жовті.

Ця спідниця доволі широка й через те жіноча силуетка поширена до низу. Щоб спідниця гарно лежала, лемкиня одягає їх кілька, одну поверх одної і вони гарно розвіваються під час танку. Довжина спідниці — до половини литки.

Попередниця („запаска“) пошита з подібного матеріалу, як спідниця. Дуже часто до гладкої спідниці підбира-

Фрагмент вишивки на „корсеті“ у природній величині
Fragment of embroidery at the jacket

КРЕМИ

ЄВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ:

Крем Еліксір проти зморшок \$3.50

Підклад під пудер Еліксір (молочко) \$1.95

Крім вітамінний \$1.85

На порто й обезпечення додати по 20 ц. від штуки.

Мешканевий порадник

Харчова виставка

У жовтні ц. р. відбудеться у Вашингтоні міжнародня виставка харчування. Головною її метою є показати американській господині нові харчові продукти країни та зазнайомити її з новими можливостями у харчуванні родини. Гаслом виставки є „Що краща їжа — то здоровіша молодь“.

Окреме місце буде присвячене стравам чужих народів. Індійська амбасада веде перед у показі екзотичного харчування. Тому, коли наш 78 Відділ США одержав запрошення виставити українські страви, це нас дуже заохотило до виступу. Дістанемо станок розміру 30x10 фітів, а про рекламу подбає управа вистави.

Прохаємо у Вас поради, як улаштувати станок та які страви виставити, що були б корисні для нас і характеристичні. Також подайте нам, чи існує якась англомова брошура про Україну та її харчування, що ми могли б роздавати?

Роза Сьокало
голова 78 Відділу США
у Вашингтоні

Міжнародня виставка харчування — це справді добра нагода запрезентувати наші страви. Ваш станок невеликий, отже треба дуже добре використати місце.

Не згадуєте нічого про те, чи матимете нагоду подавати гарячі страви, чи лиш холодні, бо тоді обмежується наш стравоспис. У першому випадку можете приготувати борщ і голубці, що є завжди люблені. Є ще й інші м'ясні страви, але їх трудніше удержати свіжими. А борщ і голубці навіть можуть зачекати.

Якщо можете подавати лиш холодні страви, тоді слід приладити м'ясо або рибу в галяреті (дриглець) чи підливі та різного роду закуски, як салату з баклажанів, з оселедців і т. д.

Дуже важний є добір доброго печива. Українське печиво відзначається добрим тістом і гарним виглядом. Це не мусять бути торти, що завдають багато роботи й не є приметними для української кухні. Радше треба вам виставити гарно спечені бабки, коржики, медяники та різні роди дрібних тістечок.

Улаштування станку може бути різноманітне, залежно від засобів. На

гладкому білому тлі можете вмістити напис або кілька їх. Його можна обвести для ефекту українським орнаментом. Але коли не маєте на місці спеціаліста для такої роботи, тоді удекоруйте станок емблемою США, а стіл застеліть вишиваною скатертиною. Тільки не перевантажуйте станку вишивками, бо це розсіває погляд.

Для інформації публіки вийшов англомовний памфлет про США, де зібрані суттєві дані про наш 40-літній шлях. Це ви могли б роздавати заінтересованим відвідувачам. Окрім того є англомовні куховарські книжки, як Савелі Стечишин „Українське традиційне куховарення“ (ціна 5.50 дол.) і Любов Київської „Український борщ, вареники й інші страви.“ (ціна 1 дол.). Ви могли б їх мати в продажі. Ред.

Городничий порадник

Мушки на мірті

Я мала кілька гарних міртів і всі погнули. Купила один новий тепер і на ньому вже появляються малесенькі мушки. Коли роздушити яку, то лишається мокре місце. Цікаво, що рівночасно ті мушки появляються в мене й на інших рослинах, напр. на фуксії, що стоїть в іншій кімнаті. Коли тільки покажуться ті мушки, зараз листя починає опадати.

Читачка з Англії

Про мірти була моя порада в Н. Ж. ч. 6 за червень 1964.

На Вашому мірті появилася листяста мшиця і її треба конечно усунути. Тому скроплюємо мірт тютюневою настійкою або відваром квасії. Тут уживаємо готового нікотиново-сіркового препарату — Black Leaf 40, Nicotino-sulphat solution. Певно і в Вас є подібні в продажі. Спосіб ужиття поданий на опакуванні. Уважати, дуже сильна отруя!

Насікомі появляються тоді, коли ті рослини не мають відповідних умов для свого розвитку. Затемна чи затепла кімната, забагато або замало угноєння чи підливання. Мірт належить до дуже невибагливих кімнатних рослин, отже властиво не повинно бути трудно його утримати. У південній Англії росте на вільному повітрі.

Мшиці на фуксії можете знищити тим самим препаратом.

Роман Коцик

Порадник народнього строю

Хлоп'яча сорочка

Нав'язуючи до мого листа, що пов'язався в травневому числі Нашого Життя, дозволю собі поставити ще кілька запитів. Та наперед мушу похвалитись, що пошиття дитячих строїв ми вже збірно започаткували в нашій громаді. Матері постарали матеріал і приступили до роботи. Бракує нам ще багато дечого, але з часом при Вашій допомозі все вдасться досягнути.

Наприклад, виринуло питання хлоп'ячих сорочок. Нам порадили, що замість шити їх, ми могли б купити готові білі хлоп'ячі сорочки й вишити їх на комірці й при пазусі. Що скажете на те? Це обійшлося би нам дешевше, ніж шити їх окремо.

Тільки рівночасно виринає питання, як бути з комірцем? Купні сорочки мають лежачий комір, що також при-таманий деяким околицям України. Чи може вважаєте, що його слід відпороти і пришити стоячий?

Оксана Кравченко

Думка про закуп готових білих сорочок для хлопців справді добра. Можете залишити комірці викладані або приробити стійки, як бажаєте. Тільки вже тоді краще буде, коли вся дитяча група матиме однакові.

Тільки беріть до уваги, що викладаний комірець вимагає вузького, делікатного взору, а стоячий комір звичайно весь укритий узором. Також застановіться над тим, як вікинчити рукав при зап'ясті. При народній сорочці є дуда, широка на півтора пальця, а при купній сорочці буває ще й відлога. Її треба би усунути, як також і кишеньку, що звичайно приміщена на сорочці з-переду. Але одне й друге легко зробити, отже тому можете сміло придбати такий тип сорочки. Ред.

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

У залученні посилаю ще одну передплату для п-ні Г. Бойко в Сарнії, Онт. Це вже моя третя, придбана для Вас, передплатниця. Ваш журнал так добре представляється формою і змістом, що властиво не треба наших пань багато переконувати, а тільки дати їм оглянути одне число. Бажаю успіхів у ювілейному році!

Анна Бойко, Сарнія

- Ukrainian Woman -

Creator of Modern Ukrainian Literature

by Marta Tarnavsky

A genius seldom emerges out of a cultural vacuum. Shevchenko's unique and exceptional case notwithstanding, it usually takes a rather well developed literary tradition for the truly great writers to make their appearance.

Ivan Franko (1856-1916) — to use Watson Kirkconnell's memorable expression — lacked Shevchenko's "Burns-like zest of inspiration," but had a much broader culture and an unusual capacity for artistic perseverance," and his output was so extensive that he "may almost be regarded as having created a modern Ukrainian literature single-handed."

Like his great predecessor, Ivan Franko came out of the Ukrainian lower classes: his father was a blacksmith in a little village in Western Ukraine, then under the rule of Austro-Hungary. Unlike Shevchenko, however, he had a very extensive formal education; he took his Doctor of Philosophy degree from the University of Vienna, and his appointment to the professorship at the Lviv University was cancelled only for admittedly political reasons. Politically Franko was a liberal; his activity in the socialist and labor movements of his time was the cause of his three arrests and brief periods of imprisonment; it was also a cause of his partial alienation from the more conservative segments of the Lviv society. Franko, however, never was a Marxist. On the contrary, as early as 1897 he wrote of this "formal religion based on the dogmas of hatred and class struggle" to which he never himself belonged, but

"had the courage amidst the

ridicule and contempt of its followers to carry his own flag of the old humanitarian socialism, based on the ethical and broad humanistic enlightenment of the masses, on progress, education science, free criticism, and human and national freedom."

He was prophetic in describing Marxism as a "party dogmatism," a "despotism of the leaders," a "bureaucratic reglementation of all of human future," "a parliamentary fraud that is supposed to lead to that 'bright' future." (See Ivan Franko, "Tvo-ry," New York: Knyhospilka, 1958, vol. XVI, pp. 9-10).

All the wealth of conflicting evidence to the contrary, Soviet literary criticism — after having purged Franko's works of all the "questionable" elements — attempts to make of him a Marxian revolutionary, as well as a friend of the Russo-Ukrainian unity. Franko was, as one writer expressed it, "too great to be ignored and too popular to be prohibited," and so the Soviets chose to use and manipulate him for their own purposes, as they chose to do with Shevchenko, and indeed with many of the Western writers as well, including such contemporary Americans as Ernest Hemingway and John Steinbeck. Truth or historical evidence were never considered major obstacles in the land of unique Communist morality.

Ivan Franko — poet, playwright, novelist, scholar — was also a great Ukrainian patriot. His patriotism, as he himself put it, was "not sentiment, not national pride, but a great yoke

placed by fate upon my shoulders." A profound love of his people and a great concern for their welfare are themes which permeate all of his work. He pondered consciously his role as a national leader, a leader frequently misunderstood and isolated, and two of his greatest works, the epic poems "Moses" and "Ivan Vyshensky" deal with the responsibilities of leadership.

Franko is the author of excellent lyric poetry, a few long epic poems, many novels and short stories, some plays, some satirical writings, some books for children. His early works show traces of Romanticism. The bulk of his work, however, is written in a realistic, sometimes even naturalistic manner, in later years making use of the new psychological analysis and modernistic methods, such as symbolism. Franko's subject matter is rich and varied: he deals with the problems of growing urbanism and industrialization, of man's inhumanity to man; he is fascinated by the powers of community democracy of Ukrainian Middle Ages; he is concerned with the place of an individual in society; he writes of love and suffering, of life and death.

Selections from Ivan Franko's poetry are available to the English speaking reader in the translations of Percival Cundy **Voice from Ukraine** (1932); Ivan Franko, **the Poet of Western Ukraine Selected Poems** (1948) and of Waldimir Semynyna **Moses**, (1938). The novel **Zakhar Berkut** was published in Theodosia Boresky's translation in 1944. There are two more recent collections: these sponsored by Soviet and progressive

Barbara Ann Roberts B.A.

COLLEGE GRADUATE

Among college graduates, of Ukrainian descent, in 1964 Barbara Ann Roberts deserves our attention. Born in 1942, she graduated from high school, in the Convent of the Sacred Heart in 1960 and from Marymount Manhattan College with a B.A. degree in 1964. Her major was mathematics. This year she expects to work for her Master's Degree. Presently she is employed by Mutual of New York in their actuarial department.

Miss Roberts is the daughter of Attorney John H. Roberts and Mrs. Anna Carolyn Roberts of Forest Hills, N. Y. Her grandmother, Mrs. Anastasia Rudakevych is a member of UNWLA Branch 41 in Philadelphia, Pa.

**Think this over, member
You know right from wrong,
Are you an active member
Or do you just belong?**

publishers — **Poems and Stories** translated by John Weir (1956) and **Boa Constrictor and Other Stories** translated by Fainna Solasko (1957). The only separately published study of Ivan Franko in the English language is a 1957 pamphlet by C. A. Manning.

UNWLA Branch 72 Reports

Soyuz Ukrainok Branch 72, one of the newest branches in the UNWLA, is looking forward to another season of activities to start in September. But even during the month of August, when many organizations are still vacationing, Branch 72 is busy.

Members met on August 15 for a Ukrainian "luau" at the home of Mrs. Celia Saranoff in Ridgewood, N. J. Those who will serve as hostesses during "Ukrainian Day" on August 29 in the New York State Pavilion at the World's Fair discussed their duties for that occasion.

President Mrs. Mae Demey announced that the Branch will hold a card party October 16 at the BPOE Home in the Bronx, with Mrs. Marie Rickett as chairman and Mrs. Anna Kosciw co-chairman. The annual musicale, with Mrs. Anne Harrison as chairman this year, will take place in November, and a Christmas party is scheduled for December.

Branch 72 was organized in January 1962 by Mrs. Mary Dushnyck, who became its first president, and Mrs. Mary Lesawyer, its first vice-president and membership chairman. It now has almost 50 members, most of them American born. Anxious to increase its ranks, the Branch hopes to welcome many new members in the fall.

In the span of two years, this group has planned and brought to fruition two musicales featuring young Ukrainian musicians and singers, a well-attended showing of a travel film on Ukraine, and a large exhibit of Ukrainian folk arts in the Brooklyn Public Library's main room. Two successful charity dance-raffles have been held, with proceeds being donated to worthy Ukrainian institutions.

Recently a copy of the **Concise Encyclopedia of Ukraine** was presented to Seton Hall University library. This year, a Ukrainian language class was be-

gun for the members with Mrs. Helen Prociuk as instructor.

At Christmas time, members bring their husbands and children for a "family" get-together and musical program.

Meetings are held on the third Tuesday of every month at the Ukrainian Institute of America, Fifth Avenue and 79th Street. At the annual elections in January, Mrs. Mae Demey was chosen to head the Branch, succeeding Mrs. Dushnyck, who then became its first honorary president. In appreciation of Mrs. Dushnyck's two-year tenure as president, members presented her with the gift of a locket.

Other officers are: Vice-president, Mrs. Mary Fisanick; treasurer, Mrs. Ann Bezko; recording secretary, Mrs. Sophie Kolyk; and corresponding secretary, Mrs. Theodora Pifko.

Those appointed to head committees were: Mrs. Olga Liteplo and Mrs. Olga M. Liteplo, welcoming; Mrs. Mary Lesawyer, membership; Mrs. Lillian Bochonko, education; Mrs. Dushnyck, cultural-enlightenment; Mrs. Kosciw, welfare; Mrs. Harrison, program; Miss Mary Tollock, ways and means; Mrs. Ann Redosh, hospitality; Mrs. Prociuk, Regional Council representative and public relations; Mrs. Stella Klawsnik, cheer and birthday; Mrs. Nettie Sawicki, librarian, and Mrs. Helen Smindak, press.

Helen Smindak

CONGRESS OF INTERNATIONAL ALLIANCE OF WOMEN

The IAW Congress in Trieste, Italy, held from August 19-31, 1964 attracted many delegates from different countries. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) was invited as a fraternal organization and sent its secretary, Mrs. Natalia Pazuniak, Ph.D. as representative. The main topic of the Congress was "Declaration of Human Rights, Ideals and Achievements."

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1964

ON NEW YORK'S WORLD FAIR

Two visitors from Akron, O., Mrs. Marie Klein (1), 505 East Wilbeth Road and Mrs. Blanche Sturmi, 670 Eleanore Drive, Cuyahoga, are introduced to Ukrainian folk art by Mrs. Mary Dushnyck of the Ukrainian National Women's League of America, a hostess at the Official Women's Hospitality Center of the World's Fair, located in the Purex Penthouse of the Better Living Center.

The Women's Hospitality Center invites members of any women's club to make use of its facilities, either as a meeting place or just as a place to rest and relax. Mrs. Klein is a member of the National Council of Catholic Women and Mrs. Sturmi of the Valey View Garden Club.

The Ukrainian Women's League is one of many organizations whose members have volunteered to greet women visiting the Fair and orient them to the Fair and to New York City.

Mrs. Mary Dushnyck (center) explains Ukrainian folk art to visitors at New York's World Fair.

ELEGANT FUN-SEASON

This fall's fashion pre-view is most exciting, new and quite different from previous seasons. Suit jackets are longer, skimming the hips. The hemline (for pretty knees) about an inch or so shorted than in the past, just above the kneecap. The tailoring has a more fitted, tubular look, but not tight. Many suits and coats are loosely belted. We find a return of the fur cuffs and collars and the side closings. Also double breasted closings are prevalent. Collars are seen on most jackets and coats.

Important dresses appear mostly "after five." They are low cut — front and back, and have an easy swingy feeling, like most clothes this season. The under-the-coat dress is very insignificant, usually the comfortable "A" line shift. The color most used is "plum" for wools, and black for sexy little evening dresses. Hats are wilder than ever. Boots and heavy textured wool stockings in rainbow

shades are worn all day long. It looks like an elegant, fun-season ahead.

Olenka Litynska Santore

FOOD EXHIBIT IN WASHINGTON, D. C.

From October 3-11 the first annual Washington International Food Show was held. The Kitchen of Nations was the Mecca of all sightseers to the Capitol during those days. A block away the aroma of the food was tantalizing and the people drifted in on the tide of the savory odors.

UNWLA Branch 78 was invited to display Ukrainian dishes. In their particular exhibit area of 30'x10' the booth was beautifully decorated. Students and local resident young ladies in Ukrainian costumes moved with grace and smiling faces among the tempting viands to the delight of their visitors, some of whom had never before seen Ukrainian women, much less their food.

Are you an active member,
The kind that would be missed,
Or are you just contented
That your name is on the list?

A GOVERNOR CONGRATULATES

UNWLA Branch 54 in Wilmington, Del., was personally congratulated by the Governor of Delaware, Elbert N. Carvell on the occasion of the unveiling of the Taras Shevchenko memorial in Washington, D. C. His telegram to them read:

*League of Ukrainian Women
of America
% Mrs. Peter Serba
Wilmington, Delaware*

On behalf of the State of Delaware let me congratulate Americans, of Ukrainian descent, on the unveiling of the Taras Shevchenko Memorial in our nation's Capitol this Saturday. The solemn ceremony will remind all Americans that there are countries which look to the United States for understanding and support of their supreme goals of national independence and freedom.

Elbert E. Carvell, Governor

Our Branch 54 is the only one to have received this kindly greeting.

Перша подорож ровером

Сьогодні перший день навчання в школі. Ірка прокинулася раненько. Вона вже в другій групі та знає, як то весело й радісно буває в школі, особливо після довгих вакацій. Дівчинка швиденько вдягнулася, зачесала свої кучері, умила личко свіженькою водою, забрала зі стола свою новеньку течку з книжками й зшитками та злетіла по сходах до ідальні, де вже мама прилагодила для дітей сніданок.

Старша Олеся та брат Марко вже сиділи коло столу та сперечались.

— І не думаю, і не буду — вперто твердив Марко.

— Але мама казала, щоб ти їй допоміг тягнути ровер на гору, вона ж маленька, кволала... — каже Олеся.

— Ну, то що мені до того! Хай не буде вперта, ти ще можеш її брати на свій — відгризався Марко.

— Та ж я мушу раніше бути в школі на цілу годину — намагалася вмовити Марка сестра. Нічого не допомогло. Хлопець стояв на своєму, а мама ще о 6-й годині ранку пішла на роботу.

До школи було далеко — чотири милі, та в одному місці треба було їхати вгору, потім через міст. Мама наказала Маркові допомогти Ірці взяти ровера, коли всі діти підвозили свої. Але видно даремно.

Ірка мовчки випила молоко, з'їла сніданок, а тоді сказала Олесі:

— Хай він не думає, що я така невдала, лиши його, поїду сама!

Ровера їй купили лиш цього літа, вона вже спритно навчилася їздити, але навколо ферми, де не було горбків. Минулого року Олеся, їдучи до школи, брала її на свій ровер, а тепер вже Ірка поїде сама. Новенький ровер такий гарний, весь блакитний, блискучий з білими рамами. Як то буде

гарно ним їздити! Ірця намагалася не думати про те тяжке місце, де завжди треба зійти з ровера та везти його, через місток, вгору, до села.

Олеся вже давно поїхала до школи. Ірка побігла в садок, нарвала китицю гарних квітів для вчительки, вдягнула через плече течку та вивела свій ровер на дорогу. Повз неї з реготом та свистом пролетіли сусідські хлопці з Марком.

— Си-п-сі, си-п-сі! — драчили вони її. В Ірки на очки набігли сльозки. „Ось, які недобрі ці хлопчиська!“ — з образою в серці думала вона. Швиденько скочила на ровер та погнала за ними. Дорога була рівенька, легка, вітрець лоскотав її гарне рожеве личко, кучері танцювали над чолом, сонечко заливало своїм золотим промінням поля й луки, а коники ще негамовно стрикотали в траві.

До пагорбка Ірці було добре але коли дорога почала йти вгору, дівчинка стомилася дуже швидко. Вона вже зовсім відстала від других дітей, що теж їхали до школи, а тоді мусіла зіскочити з ровера та тягнути його вгору. Було дуже тяжко, незручно, що далі — то все гірше й гірше. Кволі рученята ледве його втримували. Раптом Ірка згубила рівновагу та випустила поруччя з рук. Китиця квітів впала на дорогу, розсипалася... Дівчинка сіла на траву і заплакала: „Недобрий Марко, не схотів допомогти... І як тяжко тягнути ровера...“ — думала вона, а сльози котилися з очей.

Марко вже наближався з товаришами до школи, він зовсім забув про сестру, але його товариш нагадав йому:

— Гей! А де ж Ірка? Дивись, її немає на дорозі. Ну, й козак із тебе! Може десь упала та й ле-

жить — докоряв хлопець Маркові.

І справді, Маркові стало якось не по собі. „І чом він їй не допоміг? А тепер, як поїде за нею, то може запізнитись на лекції“. Марко вскочив до кляси, покинув на лавці книжки.

— Скажете вчителеві, що я зараз повернуся, лиш допоможу сестрі — кинув він до своїх товаришів та прожогом метнувся до свого ровера й поїхав назад до мосту. Побачив Ірку, що шкутильгаючи, помагу тягнула ровера.

„Видно впала та вдарилась...“ — подумав Марко. Йому стало соромно. Він прискорив свій рух.

— Ну, чого плачеш? — вдавано суворо звернувся до сестри, — давай допоможи тобі.

Ірка спочатку мовчки віддала йому ровер, витерла від бруду збите коліно, але за хвилину вже забула образу. Коли гора скінчилася, вони знову посідали на ровери та весело розмовляючи в'їхали на шкільне подвір'я, якраз тоді, коли почувся перший дзвінок.

— Дякую тобі, Марку! — на бігу кинула Ірка братові та швиденько побігла до своїх товаришів, що вже весело вітали її, та почала їм оповідати про свою першу подорож ровером.

Ніна Наркевич.

ДАРУНОК ВІД ХРИЩЕНОЇ

Це мені хрищена мама книжку дарувала.

Я даруночок хороший ще і не порвала.

Завжди добре руки мию — не замажу книжки на сторінках не малюю ні kota, ні мишки.

Вже казки оці напам'ять знаю й розумію.

А як азбуки навчуся, то й читатим зумію.

Л. Гадай

Пригода під ліском

Олесь дуже любить звірят. Часто ходить з татком на прогулянку то в поле, то у поблизький лісок. Тоді буває Олесеві дуже цікаво слухати таткових розповідей про зустрічних звірят, як от — хом'ячка, зайчика, кертцю, їжачка.

І от, ці відомості одного разу стали йому в пригоді. А було це так: Вийшов він собі одного попудня сам на прохід. Була осінь, тепло, тихо. Всюди у повітрі і по полях снувалось павутиннячко, „бабине літо“. Олесь минув поле і йшов поволі стежиною попід ліском. Коли оце іздалека нагло почулись дитячі крики, якийсь галас, гармидер. І тут же із-за закруту показався гурт малих хлопчиків, що навперейми кричали, вимахували руками і — то сходились разом, то відскакували на боки. А коли нагло ціла громадка пустилася бігом вниз до річки, Олесь здивувався: що це може бути? Може сталось щось злого — гадюка котрогось вкусила, чи що?

Він, не гаючись, бігом рушив у бік громадки. Несподівано скочив між хлопчиків, і жахнувся від того, що побачив... Ото, вони волікли засилене на мотузок мале, вкрите пилукою і реп'яхами, ледве живе, звірятко. Нахилившись, пізнав Олесь, що це був їжак. Вони, мабуть, із-за колючок не могли його взяти в руки, то ж закинули на нього впоперек мотузяну петлю і так волікли кудись.

Олесь миттю вихопив їм із рук мотузок і крикнув:

— Бійтесь Бога! Хлопці, та що ви робите? Чого мучите малу тваринку?

Нахилився над їжачком, звільнив від петлі та перекинув на свіжу травичку. А він, із покривленою мордочкою, покорченими ніжками, заплісценими очками, лежав, мов неживий. Але хлопчики не здавались. Навипередки кричали:

— Це наш їжак! Віддай нам його!

Олесь лиш погрозив їм, показуючи п'ястук. А що він був біль-

ший і дужчий — вони на хвилину відступили.

Нараз один із них, здається Івась, крикнув:

— О, ти не знаєш, який це шкідник, злодій! Ми його впіймали на гарячому, він якраз ніс настромлені на колючки, крадені яблука до своєї криївки.

А Семко собі:

— Це поганий звір! Ми про нього чули, який він неохайний. Він, кажуть, колись мав гладеньку шерсть, але тому, що ніколи не вмивався, брудна шерсть зліпилась у колючки. То ми його тягнули до річки, там хотіли скупати, щоб він назад дістав гладеньку шерсть. Віддай нам його!

— Нізащо в світі! — гукнув Олесь. А по хвилині: — Послухайте хлопці, я вам скажу щось цікаве.

Коли діти вмовкли, Олесь почав:

— Ці яблука, які їжачок тягнув до своєї криївки, це звичайні лісові кислички і він цим нікому ніякої шкоди не вчинив. А щодо колючок, то це така байка, яку розказують няні всяким Юрзам-Мурзам, що не люблять вмиватися. Татко мені сказав, що їжачки вже родяться з білими м'якими колючками, які пізніше тверднуть і темніють.

— Не може бути! — здивувались хлопчики. — То його не треба вже купати в річці?

— Не лиш що не треба, але він міг би втопитися. То буває так: коли його ворог, лис, хоче їжачка пожерти, а не може через колючки, бо він скручений і наїжений, лис скочує його в воду, де він мусить розкрутитися, — тоді він і пропадає в лисячих зубах.

Діти глянули спочутливо на збідоване звірятко і видно було, що їм стало шкода їжачка.

Тим часом їжачок очунав: витягнув лапки, розкрив очка, простягнувся, позіхнув. З того скористав Олесь, загорнув звірятко у свою хусточку і сказав:

— А тепер, хлопці, занесемо його до нас, додому.

Так і зробили.

Вдома, пан Шумський, татко Олесь, коли довідався про цілу пригоду, оглянув звірятко і сказав:

— Це молодий, здоровий і сильний їжак, нехай він живе собі в нас.

— А що він буде у нас робити? — поцікавились діти.

— О, він дуже пожиточний, — сказав пан Шумський. — Буде в хаті нищити тарганів, стоног і мишей, а в садку і в городі шкідливих слимаків та різних комах.

По хвилині Олесь приніс мисочку теплогo молочка, яке їжачок радо вихлентав. Відтак пустили його в садок. Допізна пан Шумський розказував дітям про життя і звички тварин. І всі були такі раді, що пригода з їжачком так щасливо для нього скінчилась.

— Послухайте, хлопці! Я вам скажу щось цікаве.

Вітаємо!

Перегляд новоприєднаних членок у біжучому 1964 р. ще незакінчений. Їх зголошують тепер Відділи, що не належать до Окр. Рад через завелику віддаль. Ці самітні Відділи прикладають особливе зусилля, щоб поширити своє членство й тому з великим признанням подаємо їх здобутки до відома. А нових Союзянок вітаємо в нашій організованій сім'ї!

17 ВІДДІЛ СУА, МАЯМІ, ФЛОРІДА: 77 ВІДДІЛ, ФІНІКС, АРІЗОНА:

Анастасія Богданович
Ярина Манкс
Катерина Чек

Стефанія Ганасевич
Павлина Голлі
Марія Донченко
Марія Омельченко
Надія Попович
Ірина Тарановська
Ольга Тіссаревська
Лідія Тополів
Євдокія Цапко

73 ВІДДІЛ, БРИДЖПОРТ, КОНН.:

Текля Галькевич
Марія Гуль
Катерина Липська
Марія Остапенко

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ДІТРОЙТ, МИШ.

Беремо участь...

12. червня 1964 р. в Шеретон Кедлак Хотелі в Дітройті, Миш., відбулася Регіональна Конференція Американських Товстмайстринь. Був це з'їзд із цілої Америки з доповненням великої кількості місцевих.

На відкритті цього з'їзду була зорганізована програма показу носі різних національних груп, а саме: Балкани, Швейцарія, Шкотія, Японія, Індія, Фінляндія, Гаваї, Голляндія, Норвегія, Німеччина, Корея, Еспанія, Таїті, Естонія й Україна. Поодинокі групи заступали переважно по одній особі, дві групи по дві, одна три, а українську групу аж вісім осіб. Це сталося завдяки двом паням, а саме завдяки голові Окр. Ради СУА п-ні А. Вокер та невичерпній у своїй енергії і помисловості п-ні Іванні Драгінді. Вони не лиш зуміли дібрати відповідну для цього показу молодь, а й самі особисто з гордістю моделювали: А. Вокер — київський стрій, І. Драгінда — полтавський, Анна Том'як і Уляна Куницька — гуцульські, та два чоловічі строї: Степан Гломб — козацький, Петро Філоненко — гуцульський. Було показано дві балеві сукні, в яких

примінено нашу вишивку, а це — чорну сукню з полтавськими широкими рукавами Валентини Биковець і другу білу з широкою вишивкою на рукавах та на поясі на взір колишньої княжкої сукні, Лярисы Зубаль.

Своїм кольоритом і різноманітністю строїв — українська група втішала найбільшим зацікавленням гостей. Наші організаторки давали докладні пояснення і сказали дещо про нашу Батьківщину.

Товстмайстринею була п-ні Філіпп Кларк, імпреза носила назву: Чарівний Світ Жінок (Ди Вондерфул Ворлд оф Вимен).
Мирослава Зубаль

Двадцятип'ятиліття подружжя голови 5 Відділу СУА

Дня 30. травня 1964 завершилось 25 літ подружнього життя голови нашого Відділу п-ні Теклі Гринчук. Тому її мати п-ні Анна Репецька зайнялась улаштуванням несподіванки з тієї нагоди, запросивши родину і приятелів на обід. П-во Степан і Текля Гринчуки одружились у 1925 р. в рідному селі Кутузові, пов. Підгайці, а до Америки прибули в 1948 р. і замішкали в Дітройті. Тут їх Господь Бог поблагословив сином-одинаком Івасем. Після

Наші пляни

Вступаємо в останній перед-конвенційний рік. Загляймо в резолюції XIII. Конвенції СУА! Чи ми рушили все, що було намічене в організаційній ділянці? А може дещо можна б у цьому році посилити?

Від жовтня 1962 до тепер за-сновано 12 нових Відділів СУА, а один відновлено. Гарний осяг! Але скільки є ще можливостей докруги нас! Розгляньмося у своїй та сусідніх місцевостях — чи не можна б створити ще одного Відділу СУА? Як гарно було б, коли б ще один жіночий гурт міг узяти участь у нашій Конвенції.

Відділи теж повинні розпочати підготову до Конвенції. Конвенційна книжка та висилка делегаток вимагають фондів. Цьому слід приділити належну увагу. Маємо право на делегатку від кожних 25 членок і це треба вповні використати.

Згідно з новим статутом, Округні Ради СУА мали стати керівним чинником праці в терені. Чи вони увійшли в це своє завдання і як вони вив'язуються? Над цим теж слід застановитись у перед-конвенційному році.

Чи всі Округи перевели Конференції Референток? Ці зустрічі дають цінну нагоду до обговорення пляну праці і виміни думок. В цьому перед-конвенційному році особливо важно зробити перегляд усіх ділянок. А на Конференції пізнаємо всі їх осяги й труднощі.

Ірина Кашубинська
Орг. реф. Гол. Управи

приїзду до Дітройту п-во Гринчуки включились у громадське життя. П-ні Гринчук вступила до 5 Відділу СУА і була весь час активною і жертвенною членкою. Ціла родина вписалась до Укр. Нар. Союзу. А в нашій парохії може послужити прикладом жертвенности для других.

П-ні Текля Гринчук була три роки кор. секретаркою нашого Відділу і неодну вишивку подарувала на вигравку, коли Управа влаштувала льотерії на потреби Відділу. Тепер п-ні Т. Гринчук є головою Відділу і на тому пості себе гарно проявила. Є також членкою Шкільних Матерей при нашій парохії і там також допомагає, не відмовляючись ніколи вишити щось чи спекти торта на потреби школи.

О год. 3-тій по полудні зійшлась родина, приятелі й односельчани та багато членок 5 Відділу до Клубу. Всі нетерпеливо чекали ювілятів. Нарешті членкою їх їхній дружба В. Гринчук, що прибув із дружиною з Клівленду. При вході привітали їх найближчі — п-ні Анна Репецька, мати і син Івась та куми В. Дідуники з Торонто. Господарем цього родинного свята був Антін Стедків, а про їх життя розказав п. В. Гринчук. Від 5 Відділу привітала і вручила подарунок містоголова п-ні К. Сосновська.

По обіді гості ще довго забавлялись при звуках гарної музики. А також не забули про народні цілі. Переведено збірку, з чого дано на українську радіопередачу ОО. Василіян 75 дол., а 10 дол. на пресовий фонд Н. Життя.

Присутня

ТРЕНТОН-ФИЛАДЕЛФІЯ

Знов печемо картоплю

Властиво почалось „без пляну“. — „Прийдіть до Черча на печену бараболо“, сказала три роки тому симпатична голова 11 Відділу СУА з Трентону п-ні Ніна Самокішин голові 43 Відділу у Філадельфії. Не ждучи відповіді, додала: „В товаристві бараболо смакує, як печені марципани!“

Рада в раду, і 43 Відділ зробив „наїзд“ на Черче, розгромивши картоплю до останньої спеченої. Перша зустріч обох сусідніх Відділів і численних гостей удалась надсподівано і так почалась традиція печення картоплі в Черчі.

Минулого року прибув до нас у гості 28 Відділ із Ньюарку з п-ні Настюк на чолі та голова Окр. Ради п-ні Ольга Салук. Скільки радості і споминів залишила ця мила зустріч і яка вона дуже конечна!

Цього року вже втретє облягли ми Черче і з радісним окликом „Хай живе традиція!“ кинулись до печеної картоплі. Але тут чекала нас велика несподіванка, бо хитра п-ні Люся Сер-

дюк, містоголова 11 Відділу СУА і жрекиня Черчанського вогню, впровадила ще один церемоніал у цій зустрічі, а саме — розпалювання ватри. Запалюючи її з великою увагою разом із бабцею М. Чайковською (ще ніразу не пропустила печення картоплі) наказала нам по черзі кидати туди нашу картоплю. Весело розгорівся вогонь, теплий вітрець його піддуває, срібний дим пнеться вгору до осіннього сонця, що своїм промінням золотить нашу зустріч.

По традиції бабця п-ні Чайковська, голова 20 Відділу СУА, затягає „сангментальну“, а саме „Стоїть гора високая“, а ми всі за нею. При словах „а молодість не вернеться“ важко зітхаємо... Але це тільки момент, бо бабця суму не любить, тому держить із молодими і радісно починає „Дівча в снігах стояло“, надаючи тон для „веселої ватри“.

Вогонь догарає, поміж деревами розійшлося срібне павутиння, десь далеко гавкають собаки, довкруги нас пахне селом. Ми заховані в лісі, здаєка від гамору й поспіху і дійсно, як у Шевченка сказано „серцем відпочиваємо“. Наша пісня несеться луною та є дороговказом для тих, що не можуть Черча знайти. А тут же наспівують авта з Філадельфії і ми їх вітаємо радісними окликами. Це ж наші Союзянки, що прибули на печену картоплю!

Треба признати, що як Філадельфія, так і Трентон вповні дописали (біля 150 осіб). Та ось відомий артист п. Ів. Самокішин на „приказ“ голови Відділу п-ні Ніни (жінки) запрошує всіх до просторої їдальні на „програму“. Треба признати, що 11 Відділ дуже старанно приготувався до неї, створюючи запашну атмосферу. Смачний бігос, пікнікові голубці, ковбаски, зимні й гарячі напитки, овочеві коржі, що їх у подарунку привіз 43 Відділ СУА. були так розривані, що на гостей нарікати було б гріх. Але все ж таки найбільшим присмаком була печена картопля з маслом, дійсно краща за „печені марципани“!

Але до традиції належить ще імпровізована мистецька „програма“, що її проводить 43 Відділ при дружній піддержці бабці М. Чайковської. Цього разу йшла вона під знаком 50-ліття УСС-ів. Вітаючи гостей п-ні Н. Самокішин висказала свою радість із приводу такої милої зустрічі та передала ведення програми п-ні О. Грабовен-

ській. Мовляв, нехай 43 Відділ теж „попишеться“!

„Ведуча“ програмою з приємністю ствердила, що „печення картоплі“ кожного року більш успішне, що вказує на конечність продовжування „печеної традиції“, бо це одне із завдань СУА — плекати товариські зв'язки та працювати для своєї громади. Ясно, що перше слово дістала бабця М. Чайковська, що з питомим собі гумором розвеселила товариство. Продовжуючи свою роль ведуча нав'язала до 50-ліття УСС-ів, тим більше, що основником Черча є ред. Лев Лепкий, творець незабутніх стрілецьких пісень.

Приявні сердечно привітали ред. Л. Лепкого і д-ра Калину, теж визначного УССА-а (мешканця Черча), що були між нами. Попливли стрілецькі пісні, що викликували далекі спомини, нездісені мрії. П-ні Люся Сердюк прочитала гумореску І. Керницького „Радник Шишка“ та з питомим їй темпераментом пригадала недавнє минуле. І знов бабця М. Чайковська нав'язала до стрілецької пісні, що всім дорога і близька.

У своєму слові ред. Лепкий подав коротко, як творилась стрілецька пісня, що не фаховими музикантами, але серцем писана, тому кожному вона зрозуміла. Зворушений увагою Союзянок для його особи сердечно подякував за щире прийняття, закликаючи присвятити себе молодому поколінню, що його за всяку ціну треба зберегти для свого народу.

„Многоліттям“ для Січових Стрільців закінчено цю невимушену й сердечну програму.

Сонце вже ховалось за деревами, понад лісом простягався сумерк, перші зорі почали мерехтіти, цвіркуни переспівувались, коли гості вдоволені роз'їздилися домів. Довкруги стало темно, це ж бо село, і нам нагадалися рідні околиці, де чисте зоряне небо, де зорі падуть на землю, а місяць просвічує дорогу.

Як добре втекти від великих гамірних міст і хоч кілька годин провести серед природи! Дякуємо Вам, дорогі Сестри-Союзянки з 11 Відділу в Трентоні за таку милу зустріч і за Вашу сердечність, з якою нас завжди приймає. Щастя, Боже, у Вашій дальшій праці!

43 Відділ СУА у Філадельфії

Чи ви вже врівняли передплату за „Наше Життя“?

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Свято Героїнь

Кожного року в місяці лютому відзначаємо пам'ять наших жінок-героїнь, що для нашого жіноцтва є тим дороговказом, як треба жити і любити свій нарід та не забувати за свій рідний край. Понад бурхливим, широким морем линемо нашими думками, нашими почуваннями до тих святих могил наших безсмертних героїнь, що в запалі завзягтя і в горінні невмирущої любови за рідний край, за кращу його долю, життя своє віддали.

В неділю, 22. березня 1964, ввечером, улаштував Відділ СУА в приміщенні Українського-Американського Клубу Свято Героїнь. На сцені пишався портрет Ольги Басараб, прибраний вишиваним рушником та квітами. Свято відкрила і проводила ним голова Відділу п-ні Л. Візняк. Почесна членка СУА п-ні С. Грицько прочитала вступне слово, зупиняючись довше над героїнями останньої доби, зокрема О. Басараб, описуючи її героїські вчинки й терпіння, а також 500 Героїнь розчавлених московськими танками в таборі Кінгірі. Зчерги виступив хор „Веселка“ під управою п-ні О. Павлової, що проспівав кілька народніх пісень. Культ.-освітня референтка Відділу п-ні Е. Остап'юк відчитала вірш О. Гриця „Ольга Басараб“. Добре опрацьований реферат про героїнь виголосила п-ні А. Рижевська. І знову виступив хор „Веселка“, а на закінчення програми всі відспівали нац. гимн.

Евгенія Остап'юк

культ.-осв. і прес. реф. Відділу

ШИКАГ'О, ІЛЛ.

Річні збори 22 Відділу СУА

Дата: 15. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні Марія Яримович молитвою.

Президія зборів: п-ні Іванна Горчинська, голова, п-ні Ліна Басюк, секретарка. Предсідниця привітала п-ні Лідію Балабан, голову Окр. Ради СУА.

Протокол відчитала секретарка п-ні Люба Шеремета.

Звіти Управи зложили: п-ні Марія Яримович, голова, п-ні Люба Шеремета, секретарка, п-ні Ольга Мартинюк, фін. референтка і референтки — п-ні Ліна Басюк, організаційна, п-ні Рома Турянська, культ.-освітня, п-ні Галина Янчишин, хору, п-ні мгр. Марта Прийма, Радієвої Колегії, п-ні Марія Хрептовська сусп. опіки, п-ні Уляна Тер-

лецька пресова, п-ні Анна Васильовська зв'язків, п-ні Степанія Погорецька господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 104 членки. Відбуто 9 ширших сходин і 10 засідань Управи. У звітвому році прибуло 10 членок, вибуло 8. Відділ вітав голову Централі п-ні Олену Лотоцьку. На імпрезах інших Відділів його заступала голова або містогорова. Тому, що брак домівки дуже відчувався, Управа провела анкету в справі купна дому. 50 відс. членства висловилося за тим. Здекляровано 2,000 дол. на ту ціль.

б) Культ.-освітня: Відділ відбув ряд імпрез, а саме дня 30. грудня 1962 р. Різдвяний Базар із продажем печива, дня 19. січня 1963 Різдвяну Кутю для членів і гостей. У програмі був літер. монтаж „Три свічечки“, укладу й підготовки культ.-освітньої референтки у виконанні членок. Цю програму доповнив хор СУА під диригентурою п. Ю. Яримовича і веселий скеч „Наші будні“ пера Уляни Терлецької. Декорації виконала п-ні С. Кавка, вечерея під зарядом п-ні С. Погорецької. Дня 2. березня відбулось Свято Жінки-Героїні, влаштоване при співучасті 12 жіночих організацій. У програмі, крім молоді, виступив хор нашого Відділу, було вступне слово Р. Турянської і декорації п-ні С. Кавки. Дня 19. квітня відбулось спільне свячене „Великдень між нами“. Гутірку про Великодні звичай відчитала культ.-освітня референтка, а пластунки вивели під її провідом кілька гагілок і веснянок.

Дня 5. жовтня Відділ вітав Марусю Бек із доповіддю про поїздку в Україну. Дня 26. жовтня відбулись Вишивані Вечерниці, а 25. грудня програма „З Різдвом довкруги світа“ в Музею Науки і Промислу, що складалася з виступу нашого хору і танкової групи СУМА. Програму вела наша референтка зв'язків п-ні А. Васильовська.

Під час ширших сходин відбуваються гутірки й доповіді на різні теми. При референтурі співпрацювали пп. Оріся Гарасовська, Соломія Кавка і Ліна Басюк.

У засяг культ.-освітньої праці входить також наш хор. Він начислює 28 хористок і підготовляється до виступу у Вашингтоні з нагоди відслонення пам'ятника Т. Шевченка.

Радієва Колегія підготовляла щотижневий передачі на різні теми. Спонзорами передачі були фірми п-ва Ро-

манюків, пп. Шлапак і Троян. До Колегії належали окрім референтки пп. Боднарук, Горчинська і Самбірська.

в) Сусп. опіки: Клич „наглої допомоги“, проголошений Централєю, Відділ старався здійснити. Уділив допомоги нещасній родині, якої мати мусіла покинути фахову працю, а зайнятися безнадійно хворим, а в другому випадку хворою, якій ми дали потрібну поміч. Відділ опікується двома „бабусями“ та передплачує для них журнал Наше Життя. Вислав дві одягові пачки 90 ф коштом 32 дол. до Німеччини для сиріт. Для спараліжованої студентки в Німеччині пожертвував 50 дол. на крісло і 10 дол. допомоги. Для УХС в Мюнхені вислано 10 дол. з нагоди коляди, а дітям на ялинку 20 дол. Патронат над школою українознавства в Німеччині переіменовано на невелику допомогу тій же школі і започатковано підтримку шкіл українознавства в Бельгії.

Референтура відвідувала хворих членок із квітами або подарунками. У відвідинах допомагали пп. Галицька і Миська.

Єдиним джерелом для збирання фондів є коляда.

г) Зв'язки: Відділ є членом стейтвової Федерації Жін. Клубів, брав участь в окружних нарадах, стейтвовій Конвенції і Гол. Конвенції в Милвокі. Референтка провадила програму в Музею Науки і Промислу. Брала участь у Міжнар. Виставці на Неві-Пір, де наш Відділ продавав українські страви.

г) Пресова: Відділ провів у 1962 р. змаг за приєднанням читачок, що дав у висліді 25 нових передплатниць. Із дописів про діяльність Відділу виконано тільки звідомлення про річні збори та інформаційні дописи перед імпрезами. Після виступу Марусі Бек написав звідомлення на запрошення пресової референтки інж. П. Клим. Завданням пресової референтки були також різні англійські письма, як подяка конгресменам за зложення резолюцій і протест проти невірного наświetлення постаті Т. Шевченка у Вашингтоні і т. д. Дальше, референтка взяла участь у Конкурсі Сатири, в якому осягнула третє місце, а признану нагороду в сумі 50 дол. подарувала на фонд купна Дому 22 Відділу СУА.

д) Господарська: Майже всі імпрези 22 Відділу СУА вимагали добре поставленого буфету. А тут не тільки брак своєї домівки, але навіть шафу,

в якій містилося ціле господарське добро, мусіли забрати! Отже значно трудніше було вив'язатись із намиченого завдання. Тим більше, що під час кожних сходин референтка дбала про чай і солодке.

е) Фінансова: Прихід Відділу виносів 3,603.20 дол., а розхід 3,244.27 дол.

Контр. Комісія в складі пп. Євгенія Миська і Анна Михальцевич провела контролю книг Відділу в присутності касієрки п-ні Семків і фін. референтки п-ні Мартинюк. і ствердила, що книги є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії.

Нова Управа: п-ні Софія Крупка, голова; п-ні Орися Гарасовська, місто-голова; п-ні Марія Сацюк, секретарка; п-ні Марія Семків, касієрка, п-ні Анна Дячук, фін. референтка. Референтками стали — пп. Ліна Басюк і Ірина Ракуш організаційними, пп. Галина Янчишин, С. Г'євеч і Я. Фаріон культ.-освітніми, п-ні Рома Турянська хору, пп. Люся Самбірська, Марія Яримович, Марта Прийма, Іваина Г'орчинська радіопередачі, п-ні Марія Хрептовська сусп. опіки, п-ні Анна Васильовська зв'язків, п-ні Уляна Терлецька пресовсю, пп. Дарка Менцінська, Н. Яворська, С. Погорецька і М. Кецала господарськими.

Контр. Комісія: пп. Марія Яримович, Євгенія Миська і О. Мартинюк.

Збори закрила нововибрана голова п-ні С. Крупка, дякуючи за довір'я.

Ліна Басюк, секретарка зборів

ПОТАКЕТ, Р. АЙ.

Звіт із діяльності 25 Відділу СУА

Відділ наш молодий, вступив у четвертий рік своєї діяльності і належить до найменших у родині СУА, на числяючи всього 16 членок. Брак власної домівки та байдужність до всіх проявів громадської праці серед загалу, в якому доводиться працювати, значно спинюють діяльність та розвиток. Все ж такі поборюючи всі перешкоди, пробивається наш Відділ на своєму життєвому шляху до сьогодні, виконуючи свою місію послідовно, хоча може зі скромними осягами.

Перших два роки під головством п-ні д-р Ольги Коропей, а тепер із черги другий рік із п-ні С. Стерпак у проводі, вся наша мала родинка СУА вела і даліше продовжує свою незамітну, скромну, але корисну та конечну працю.

Фінансові спроможності нашого Від-

ділу дуже малі й обмежені. При наявності малого числа членок, ми неспроможні були б навіть вив'язатись зі своїх грошових зобов'язань супроти Централі СУА. Тому, крім культ.-освітньої праці, Відділ наш веде і розвагову роботу, уряджуючи кожного року один пікнік та одну забаву. З призьбраних цею дорогою фондів, Відділ наш пожертвував на: Дім СУА (уділ) 100 дол., Дім СУА (пожертва) 5 дол., на фонд Катедри Українознавства 100 дол., на вітражі до укр. кат. церкви у Вонсакет 100 дол., на будову Семінарії в Стемфорді 50 дол., на будову пам'ятника Т. Шевченка 25 дол., на Нар. Фонд УККА 10 дол., на Інвалідів 10 дол., на журнал для „бабусі“ 5 дол.

В міру спроможности Відділ наш веде і харитативну діяльність, допомагаючи потребуючим, як у своєму районі, так і висилаючи до Європи.

За останній рік наш Відділ відбув 6 сходин членок та 4 ширші сходини, присвячені — 100-літтю з дня народження письменниці Ольги Кобилянської, де крім реферату відчитано також третю картину з 2-гої дії „В неділю рано зілля копала“, 100-літтю з дня народин Марії Загірної, пам'яті Ольги Басараб у 40-ліття мученицької смерті і Жінці-Героїні.

Влаштовано доповідь на медичну тему, яку з рамени Укр. Лікарського Т-ва Півн. Америки виголосив д-р Ярослав Коропей. Темою доповіді було „Рациональне відживлення“. Доповідь зацікавила присутніх, рішено продовжувати доповіді на медичні теми. Рівнож наш Відділ брав участь у проголошенні Губернатором стейту Р. Ай. „Міжнародного Тижня“, а за показ нашої ноші одержав із Міжнародного Інституту письмову похвалу. С. С.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Подружні ювілеї членок 42 Відд. СУА

Цього року нам пощастило, бо аж дві наші членки святкували 50-ліття свого подружжя. Це гарний осяг! На місячних зборах ми їх відповідно вшанували, відспівавши „многая літа“ та влаштувавши невелику перекуску.

У травні ц. р. відсвяткувала 50-ліття подружжя п-ні Софія Стрижак, родом Дурбакевич. Походить із Тернопільщини. до Америки прибула в 1903 р. Того ж року повінчалась із п. Теодором Стрижаком, що теж походить із тієї околиці в Галічині. Все подружне

життя прожили у Філадельфії. Господь Бог поблагословив їх двома дочками Марією Дунською і Євгенією Беланджер та 6 внуками.

В вересні ц. р. на зборах відзначено 50-ліття подружжя п-ні Катерини Шманди, родом Шиманської. Походить із с. Добряничі, пов. Перемишляни. До Філадельфії прибула в 1910 р., а в 1914 р. повінчалась з п. Іваном Шмандою з с. Рожнова, пов. Броди. Господь Бог поблагословив їх двома синами, Теодором і Василем, що з них один, Теодор, поляг у 2-гій світовій війні. Син Василь є інженером і має троє діток.

Обидві членки спершу вступили до 41 Відділу СУА, а трохи згодом перейшли до 42 Відділу СУА. Тут є загальнолюблені і широко жертвують гроші і працю, коли того потрібно.

Під час обіду дня 13. вересня ц. р. проведено збірку на пресовий фонд, що дала 41 дол. Щире Спасибі!

Присутня

Градуація Світлички 43 Відділу СУА

І не чулись ми, як серед дитячого гамору й безжурности проминув у нашій Світличці шкільний рік. Саме минає п'ять років, як українські малята знайшли другу родину в крузі друзіровесників, що кожного тижня (два рази) сходяться на спільну зустріч і науку в просторому Домі СУА. І річно певна кількість дітей закінчує Світличку і в повній підготові вступає в пороги „великої школи“. Щоби все ж такі побут у Світличці залишився якнайдовше в їх пам'яті, навчальний рік закінчуємо popisом у формі виставки-стенки і врочистого вручення перших дипломів за їх науку. Це на правду радісна хвилинка для дітей, що з великою повагою приймають своє перше свідцтво, яке в майбутньому стане для них не тільки дорогоцінною пам'яткою, але й дороговказом у вихованні власних дітей.

Із цієї метою подумана ця Градуація, що скриває в собі багато глибшу думку, як тільки popis дітей для вдєволення батьків. Це має бути золота нитка, що спомином дитинства буде снуватись через ціле життя, нагадуючи Союз Українок Америки, що пригорнув їх до себе, створив для них українське середовище, де серед пісні, казки й науки, під материнською опікою відданих ідеї Союзянок, проминуло їх ранне дитинство. І в цьому ми осягаємо нашу ціль, бо часто з раді-

стю забігають у нашу світличку школярі, бувші наші учні, щоб хоч на час ще в ній побути.

Цього року закінчення шкільного року відбулося дня 14. червня і було милою зустріччю батьків і бабунь, що прийшли поглянути на осяги своїх малят. Імпреду відкрила голова Відділу п-ні О. Грабовенська словом до батьків про значення дошкільного виховання в загальному, а українського зокрема, що є першою, основною ціллю нашої Світлички.

Як звичайно, невтомна вчителька п-ні М. Синейко підготувала гарну кавоночку „Сирітка-Лебідка“. Майже всі діти у своїх прегарних строях, що їх приготували мами, брали в цьому участь, а цілість виглядала, як справжня казка, що полонила не тільки малят, але й нас, старших. Маленька сирітка (Т. Шуст) нікого на світі не має, лиш котика Мурка (Л. Прасіцька), що веде її в ліс між звіряток. Лісовий цар (Хр. Ракоча) приймає їх до себе і наказує всім тваринкам їх доглядати. Всі допомагають, чим можуть. Соловейко (Т. Чижевич) до сну співає, сонечко (Р. Гриців) зогріває, а місяченько (І. Макаренко) вночі наглядає. Сернятко (Т. Німилевич), ведмежата (Н. Мельник, Хр. Богачевська, М. Німилевич), вовк (Ол. Гнатюк), зайчики (Н. Максимович, В. Стасюк, О. Артимів, Б. Головецький) мнуть і зачісують її, щоб лиш її заспокоїти. Зворушена такою любов'ю сирітка засипляє — і сніється їй русалки, що довкруги ставочка завели танок, приспівуючи до сну.

Русалки (М. Завадович, Р. Касіян, А. Бук, Т. Німилевич, С. Конрад, Г. Гурська, Т. Трищівка, Н. Коваль, Г. Гораєцька) у своїх зелених сукончочках, серед прегарних декорацій, що їх зладив п. Ст. Синейко, освічуючи кольоровими світлами, заворожили не тільки малят, але й нас, старших. До співу акомпаніювала п-ні Дарія Шуст. У перерві діточки і гості підкріпились смачним буфетом, що його зладили матері для Світлички. Опісля почалась роздача дипломів, що їх зладила п-ні Галя Прасіцька, як дар для Світлички. Виховна референтка п-ні Анна Богачевська пошила градаційні берети, що їх кожна дитина залишила собі на пам'ятку.

Відкриваючи градацію, п-ні Анна Богачевська у слові до дітей просила, щоб вони не забули своєї Церкви, мови і всього того, чого вони навчи-

лись у Світличці. Слова глибоко западали у дитячі серденька, а вдумливі оченята щиро гляділи на „свою Паню“, що справді, як мати, посвячує їм весь свій час. Наступила роздача дипломів, що їх вручала вчителька п-ні М. Синейко, прощаючись теплим словом із своїми учнями. Ясно, що не обійшлося без сліз.

Виховні референтки п-ні А. Богачевська і М. Процик роздали подарунки, які 43 Відділ щороку призначає градуантам. Закінчили Світличку: Ракоча Христя, Максимович Нестор, Луців Роман, Завадович Марта, Німилевич Таня, Трищівка Туся, Макаренко Ігор, Одежинська Оленка, Гнатюк Олесь, Петрик А.

В імені батьків промовив п. інж. Німилевич і зложив признання для Союзу Українок Америки за таку важливу ділянку праці, як виховання дітей, зазначаючи при цьому, що Світличка вітається великим довірям батьків, які вповні оцінюють працю для їхніх дітей. Подякою вчительці п-ні М. Синейко за її неоцінену працю, виховним референткам пп. Анні Богачевській і Марії Процик та вчительці п-ні Ярині Телепко, що допомагала в Світличці, закінчив своє слово. Вдячні матері вручили всім гарні подарунки і китиці троянд. Чи ж вдячність не є найкращою заплатою?

43 Відділ СУА теж висловлює щиро подяку всім вище згаданим співробітникам, а зокрема п. Степанові Синейко за прегарні декорації. Рівнож дякуємо матерям дітей за те, що вони не жаліли ні труду, ні грошей для потреб Світлички. Ми щасливі, що співпраця батьків із нами побудована на повному зрозумінні спільної відповідальності за долю української дитини. Щире Спасибі!

Осипа Грабовенська

РОГЕСТЕР, Н. Й.

П-ні О. Бандура в гостях у 47 Відділі СУА

Дня 3. серпня ц. р. наш Відділ гостив у себе п-ні Ольгу Бандуру, секретарку Союзу Українок Аргентини. П-ні О. Бандура, перебуваючи на короткій візиті в ЗДА, загостила до Рочестеру і наш Відділ мав цю велику честь провести з нею дуже цікавий вечір. Про працю Союзу Українок Аргентини дуже мало стрічається в нашій американській пресі, а дуже мало

з нас має змогу читати аргентинську пресу. То ж не диво, що на вістку про зустріч із п-ні Бандурою прибула доволі велика кількість членок, помимо того, що сходи були назначені тільки день наперед і ще до того в робітний день.

Привітала дорогою гостю від нашого Відділу голова п-ні Анна Капіган, а від Окр. Ради СУА п-ні Софія Онуфрик. Обидві висловили радість із цієї зустрічі та просили розказати про те, як працює Союз Українок Аргентини.

П-ні Ольга Бандура дуже докладно розказала про те, як була започаткована праця в Союзі Українок. Його створила нова еміграція в рр. 1948-49. Та в Аргентині вже були жіночі товариства, що працювали як секції при „Просвіті“ та „Відродженні“. Союз Українок надає їм напрям праці, допомагає вказівками та порадами. Праця в СУАргентині переходила етапи розквіту та занепаду наперемінно, до чого у великій мірі причинилися державні перевороти. Як і всюди, є там багато ідейних жінок, що весь свій час працюють для Союзу Українок і їм треба завдячувати його існування. Та, на жаль, багато активних жінок виїздить до ЗДА і на цьому терпить праця в СУАргентині.

СУАргентини звертає всю свою увагу на затримання національного обличчя жінки, на виховання в українському дусі нашої молоді, щоб зберегти її для нашої нації. В тій цілі перший СУАргентини започаткував дитячі світлички, якими гордиться, тим більше, що за цим прикладом почали поставати дитячі світлички в Америці та інших країнах. Другою великою працею СУ є опіка над старшими, патронат над домом для старців, якому СУА допомагає не тільки морально, але й матеріально. Влаштування малих імпред та Свят Різдва і Воскресення — це праця, яку СУ проводить дуже наполегливо. Третьою ділянкою — це зв'язок з аргентинськими товариствами, урядом, популяризація української справи в Аргентині. Про всі ці ділянки праці п-ні О. Бандура докладно розказала, даючи нам вичерпний образ Аргентинського Союзу Українок.

Після її докладного реферату пані ставили найрізномодніші питання — про національне життя, про життя та працю наших емігрантів, про можливість праці, про висоту заробітків, про тамошні школи українознавства, про

Із товариської зустрічі 48 Відділу СУА у Філадельфії:

Стоять зліва: Маруся Прятка, Мартуся Посполита, Вірка Стефанів, Христя Гундерук, Оля Кошуба, Маруся Містерман, Ірка Миндзюк, Оля Штанько, Дарка Містерман, Дарка Білоус, Ірка Романюк, Галина Петрович, Мартин Посполита і Ганя Пришляк.

From the social gathering of 48 UNWLA Branch in Philadelphia, Pa.:
Children performing at the program

працю молодечих організацій і т. п., а п-ні Бандура старалася кожній пані докладно відповісти.

Треба признати, що наш Відділ уже давно не мав такого цікавого вечора. І напевно були б ще даліше засипували дорогу гостю питаннями, якби не пора від'їздити до автобусу.

Щиро дякуємо п-ні Бандурі за її труд та відвідини, та передаємо через неї свій щирий привіт дорогим Сестрам-Союзнякам в Аргентині, що не зважаючи на різні перешкоди, вірно працюють для добра нашої організації та нашого народу.

Паням із господарського реферату щира подяка за влаштування чайку зі солодким, що причинилося до ще більш милої атмосфери вечора.

Мирослава Приймак
прес. реф. Окр. Ради

ФИЛАДЕЛФИЯ, ПА.

З діяльності 48 Відділу СУА ім. О. Кобилянської

Дня 31. травня 1964 відбулася товариська зустріч у гарно прибраній залі Укр. Громади Найставну. Відкриваючи зустріч, голова Відділу привітала членок, гостей і їхніх дітей та зазна-

чила, що ця зустріч присвячена вшануванню матері.

З черги п-ні Марія Цюпак гарно відчитала доповідь на тему Дня Матері. Дальшу програму вивповнили виступи дітей. На початку п-ні Леонтина Петрович подала до відома їх імена та прізвища. Потім слідували деклямації на переміну зі співами в такому порядку: Пісню „О, Мати Божа“ відспівали всі діти, вірш „Ми, маленькі школярики“ деклямували Мартуся і Мартин Посполита, вірш „Для всіх мамів“ — Маруся Містерман і Оля Штанько, вірш „Матінко моя єдина“ — Дарка Містерман, вірш „Ой, яка ж бо ти, матусю“ — Маруся Прятка, вірш „Місяць Пресвятої Діви“ — Ганя Пришляк. Слідувала сценка з лялькою — Ірка Миндзюк, Христя Гундерук, Дарка Білоус і Галинка Петрович. Пісню „Многая літа“ відспівали всі діти. Всі вони були в українських строях і це робило дуже гарне враження.

Під час перекуски, яку підготували членки господарської секції, п-ні Баб'як розказала присутнім про свою участь у 50-літньому подружньому ювілею нашої членки п-ні Єви Клим і про їхній грошовий подарунок для нашого Відділу.

Дуже вдало випала також вигравка

торта і грошова вигравка книжечок.

Доказом, що ця зустріч була до вподоби запрошеним гостям, було те, що до Відділу вступили нові членки, а саме — пп. Катерина Гундерук, Анна Прятка, Параска Романюк, Катерина Білоус, Катерина Стефанів і Анна Містерман.

Між присутніми знайшовся ввічливий фотограф п. Іван Вонс, що на пам'ятку цього дня зробив кілька світлин, з яких одну поміщуємо.

При кінці відбулися ще короткі збори. Обговорено справу участі членок у відкритті пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні та відчитано деякі обіжники. На кінець пані голова подякувала всім за труд і участь у зустрічі та побажала гарно провести літній відпочинок.

Молитвою закінчено ці збори.

Пресова референтка

САН ФРАНЦИСКО, КАЛІФ.

З діяльності 42 Відділу СУА

Дня 19 січня 1964 р. відбулися річні заг. збори нашого Відділу СУА, на яких вибрано нову Управу. До нової Управи ввійшли: пп. Ольга Чато, голова, Ольга Тексдал-Расмусен, місто-голова, Стефа Кісь, секретарка, Ольга

МОЛОДИЙ ТАЛАНТ 1964 Р. УВАГА ! З листів до Редакції

Вже настав час розглянутись у своїй околиці. Хто з молодого жіноцтва здобув осяги в професійній, мистецькій, науковій або громадській діяльності? Маємо багато талановитих молодих жінок, що заслуговують на вирізнення. Прохаємо вас причинитись до того, зголошуючи їх осяги.

РЕД. КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Шраер, скарбничка, а Софія Підгірна, культурна референтка. До Контр. Комісії вибрано пп.: Наталію Каменецьку, Марію Шабатуру та Ярославу Оренчук.

Нова Управа влаштувала 17. березня 1964 р. Свято Героїнь. Ця імпреза відбулася в приміщенні української католицької парохії в Сан Франціско. Свято відкрила голова Відділу п-ні О. Чато. Вона привітала всіх присутніх та попросила до слова п-ні Я. Оренчук. П-ні Я. Оренчук із чуттям прочитала цікаву доповідь, у якій змалювала героїчну роллю української жінки в боротьбі українського народу за визволення. По цій доповіді шкільні діти (Івась Кісь та Мартуся Косович) говорили деклямації. По цій офіційній частині свята присутні ще довго залишилися на залі на приймній розмові. Всі були вдячні Управі, що влаштувала гарне свято та зуміла створити приятельську атмосферу. Слід також згадати, що пані з Відділу СУА приготували для всіх спільну перекуску.

Заходом Відділу СУА відбулося 24. травня 1964 р. Свято Матері. Тим разом Управа, заохочена успіхом попередньої імпрези, найняла гарну і простору залю Каліфорнія Клуб у Сан Франціско. Голова Відділу СУА п-ні О. Чато відкрила Свято та привітала численну публіку. У першій частині імпрези п-ні С. Підгірна прочитала святочну промову, в якій вивела дуже влучно поодинокі типи українських жінок-виховниць. Доповідниця закликала присутніх жінок до наслідування цих світлих постатей. По цій доповіді слідували деклямації. Марія Черепенко по-мистецьки сказала вірш у честь матері-страдальниці. Івась Кісь деклямував вірш „Моя Матуся“, а Мартуся Косович „Квітка для Матері“. Богдан Шабатура сказав вірш „Моя Мати“.

У другій частині свята були виконані українські пісні та танці. Миле враження зробив дитячий хор під проводом п-ні О. Чато. Серце радувалося, коли малі діти своїми ніжними голосочками співали колісанки та інші народні пісні. Молодий хлопець Іван Ка-

зай гарно відіграв на акордеоні два українські танки: коломийку та гречанинку. За тим слідував танок „Козачок“ у виконанні молодшої групи дітей. Дві пари гарних дівчаток і хлопців, що ледве відросли від землі, своєю появою й гарним танком захопили публіку. Група старших дівчат і хлопців прегарно вивела танець „Катерина“.

Назагал, ціла імпреза зробила на зібраних дуже додатне враження. Батьки дітей та всі зібрані були раді з того, що наш доріст привчається любити своє рідне слово, свою пісню та свій танок. Усім виконавцям цієї імпрези належить щира подяка. Окрема подяка належить п-ні Олі Вермонт, організаційній референтці місцевого Відділу УККА, яка вчить нашу молодь українських танків.

З повищого звіту видно, що нова Управа Відділу СУА в Сан Франціско має гарні успіхи в громадській праці. Це треба завдячувати правильному підходові нової Управи до громадських справ, яка приєднує до співпраці все жіноцтво з нашого терену. Нова Управа є теж у діловому контакті з місцевим Відділом УККА, в Екзекутиві якого має свого сталого представника.

Н. Каменецька

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У рубриці „Вітаємо“ в ч. 8, 1964 р. ім'я новоприєднаної членки 55 Відділу СУА в Лос Енджелесі повинно бути — д-р Мирослава Ірина Снилик. За недогляд перепрошуємо.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Багато читачок Нашого Життя, що змінили своє місце замешкання, забули повідомити про те адміністрацію Н. Ж. І у висліді журнал повертається, призначений довгою мандрівкою, та ще й треба доплатити додаткове порто за нього. Нераз пошта зазначає нову адресу передплатниці, але не завжди. Куди тоді спрямовувати журнал?

Прохаємо зарання повідомити нас про зміну адреси, подаючи свою давню й теперішню. Цим улегшуєте нам висилку, заощаджуєте зайвих витрат і листування. На пошті можна дістати картку-формуляр із готовим текстом, де треба тільки вставити обидві адреси. Але послужить також звичайна листівка з повідомленням. Прохаємо не забувати того!

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1964

Ще про посередництво подружжя

Як постійна читачка „Нашого Життя“ я звернула увагу на статтю п. н. „Посередництво подружжя“ в 10-ому числі з місяця жовтня 1963.

Справа заторкнена п-ні Оленою Тишовницькою в її статті під вгорі згаданим наголовком, є незвичайно важна. Таке посередництво подружжя, ведене нашими жіночими організаціями, є конечно потрібне, щоб припинити процес денационалізації через мішані подружжя. Різні можуть бути форми такого „посередництва“. Важний тут підхід до молоді. Можна б тут з успіхом покористуватися найновішими технічними здобутками, такими як, наприклад, „механічний мозок“, що добирає найвідповідніші пари на підставі відповідей, одержаних на питання в квестіонарах про особисті прикмети й уподобання. Такої методи вжив недавно один з американських університетів із великим успіхом при добірні найкращих пар на студентський бал. Так можна б підшукувати найвідповідніші пари не тільки для тих осіб, що не мають знайомств, але й для тих, що їх мають багато, але не знають, хто надається для подружжя. Молодь дається особливо зацікавити т. зв. порадниками, на зразок доволі популярних ще перед 2-гою світовою війною „психотехнічних порад для вибору звання“ і т. п.

У кожному випадку справа матиме краший успіх, коли нею займуться централі наших жіночих організацій. І треба сподіватися, що в ній найдуть вони щирі піддержку широких кол нашого громадянства. За цю акцією долучую й свій голос.

З правдивою до Вас пошаною,

Д-р А. Олексинин-Чубата

УВАГА !

Молодий сад

Вони пішли туди, де між господарськими будинками і садом бігла стежка в городи. Але тут же Меляся спинилася: а парасолька?! Як же вона могла вийти в таку спеку без парасольки? Яка, справді, панна, могла б наразити на обсмалення свою „церу“?

Справа була ясна, як те сонце, що заливало городи своїм палючим серпневим промінням, хоч для Василя вона такою ясною не була: його сестри не дбали занадто про гарну церу. А проте, йому таки шкода було б, як би ніжна, мов каменя, Меласина шкіра обгоріла на сонці. Тим часом молодець уже кинувся прислугуватись. Де тота парасолька, щоб він міг її принести?

— То я сама мушу зробити, ви її не знайдете, — вирішила Меляся і побігла назад до плебанії.

Молоді чоловіки залишилися самі. Молодший, розглянувшись, угледів лавочку під крайнім деревом саду, пішов туди сісти та став мугикати щось під носом, дивлячись кудись перед себе у простір, наче він був тут сам. Василь відчув, що в нього збирається злість. Він підійшов до Володимира і спитав:

— Що то ви, пане колего, мали на гадці, коли ви сказали передтим щось за золоте руно? Чи ви випадково може хотілись виразити думку, що я роз'їжджаю по плебаніях, шукаючи за посагом?

Володимир рвучко підняв до Василя голову — в його великих чорних очах був вираз насмішки й зневаги.

— Так, я мав на гадці таке сказати. Власне, таке вношу з того, що ви доси не висвятилися.

— Справою мого висвячення я радив би вам цілком не займатися. А от, що я хотів би знати: де то ви, такий ще молодий, набралися такого цинізму?

Володимир легковажно махнув рукою:

— Або то є цинізм? То є звичайна процедура звичайних питомців, що не мали добрих субсидій з дому і нарobili довгів, а ще крім того хочуть мати гроші на інсталяцію. Щодо мене...

Але Василь перебив його:

— Те „щодо вас“ мене цілком не цікавить, ви занадто привикли до звичайних процедур звичайних питомців вашого, чи якогось іншого подібного гатунку. Буду вам вдячний, коли ви не будете прикладати до мене таких, ані жадних інших мірил.

І, сказавши це, Василь відійшов у бік.

Він ходив туди й сюди по стежці, коли на овиді з'явилася Меляся. В руках у неї не було парасольки, вона махала заперечливо головою, але на її лиці ясніла усмішка.

Коли вона наблизилася, сказала, дивлячись то на Василя, то на того, що зіскочив з місця і підбіг до неї:

— Ми не можемо йти нині до ліса, бо Петро

хоче відвідати панство Сосновських і ми всі поїдемо туди по полудні, по вчаснім обіді. А я ще до того мушу приготувити собі сукню. Може нам удасться там потанцювати, бо в них є дві панни і двох хлопців, а може ще і з сусідства хтось трафиться. Пані Сосновська так красно грає до танцю і вона так любить, як ми бавимось!

Вони пустилися йти назад і Меляся щебетала далі:

— А що ви будете тим часом робити? Може підете на гору, до каплиці? Бо пан Володимир ще не був у Шоломії і не бачив нашого чудотворного образу.

Вона повернула голову до Василя, питаючи поглядом його згоди, але він рішуче відмовився бути провідником своєму неприємному колезі:

— Ні, панно Мелясю, я маю писати один важний лист, а зголошуся вже до того вчасного обіду. Коли то має бути?

— О першій годині, казали мамунця. Отже, не спізниться.

— Паничу, гей, паничу! — перебив їх дальшу розмову Семен, коли вони минали обору. — Ану, ходіть сюди, най я вже раз покажу вам наші коні!

— То я хіба перепрошу вас, панно Мелясю, і підю задовольнити Семенову амбіцію, — сказав Василь, злегка вклоняючись Меласі. І він пішов, залишаючи супротивника на полі бою. На щастя, не на довго, бо Меляся мала свої, зв'язані з виїздом, туалетні турботи.

Поки Василь скінчив оглядати шість пар справді дорідних коней і, головно, арабського огера з графської стаднини, поки він зблизька побачив, як працює керат і скільки сементальських корів стає до полуденішого удою, — була вже перша година. Він увійшов до їдальні саме в той момент, як Володимир садовився на його місці біля Меласі. І це, і факт, що його молодший товариш увесь час привертав до себе увагу дівчини, відкрито щасливої чи то з приводу такої уважної компанії, чи то з нагоди виїзду, відібрали Василеві охоту їхати в гості, де він напевне не дорівняв би Володимирові ні в підлесливій поведінці, ні в танцях, у яких він не був особливим майстром, хоч і вмів танцювати. В розмові за столом виявилось, що з молодими поїдуть самі отці, бо пані Филипина має важливі господарські справи. Вона приготувляла невістці якусь більшу посилку, бо отець Петро мусів завтра з-полудня від'їздити. З цієї розмови також виходило, що молодий його товариш має ще багато вільного часу та що він міг би ще „евентуально“ залишитися...

Обід тривав цей раз коротко і товариство, поки виїхати, розійшлося ще раз у різні боки: отці — на короткий спочинок після їжі, пані дому до своїх зайнять, дівчата приготувляти собі сукні, а може й полежати „квадрансик“ задля гарної церкви.

Василь вийшов у сад і став ходити між старими деревами, задуманий, несвій. Кожен раз, коли він згадав Мелясю і того другого, він відчував пекучий біль. Так, це була заздрість, найзвичайніша заздрість за кохану дівчину, і скільки б він не казав собі, що воно не має жадного глузду, він не міг її позбутися. Він став утовкмачувати собі, адже ж він не прийхав сюди женитися, що він і зовсім не мав ще наміру цього робити. До того ж, Меляся була вихована в цілком іншому дусі, вона й не знала ще нічого про нього, про його думки і мрії — і хто знає, чи вона зрозуміла б їх. Той молодий, такий гарний з себе чоловік буде кращою парою для неї. А вже напевне він куди краще підійде отцю Александрові...

Так, треба з цим покінчити, треба викинути з голови всі такі думки. А завтра він виїде до Львова, а там і до своїх Лісник.

Він наче трохи заспокоївся, подумавши про виїзд. І з цим він пішов до саджавок.

Доходила четверта, як Василь вертався на плембаню. Перед верандою чекав фаєтон, коло коней схилявся Семен. Побачивши Василя, він весело кликнув:

— А що, паничу, ви готові вже в дорогу з нами?

— Ні, Семене, я не поїду. Подумав собі, що такі не поїду, а ліду трохи в село подивитися, як тут у вас люди жиють.

— Та що ви, паничу! Та де ж ви могли би так образити наші паннунці! Та ж їм приємно поїхати туди з паничами, там завше бавлетсі, танцюють, то вони мали би своїх власних паничів.

Аж тепер прийшло в голову Василеві, що його поведінка могла б справді образити не тільки Мелясю, але й усю родину господарів. Усвідомивши мимоходом, що оце Семен уже вдруге навчає його — не без рації — доброго тону, він стояв, думаючи, що йому зробити, коли з веранди збіг у підскоках Володимир. Він був виелегантований на останній гудзик, від блискучого, манірно по-середині розділеного волосся, аж по кінчики так само блискучого шеврб черевика. Побачивши його, Василь без слова пішов сходами нагору.

На веранду саме в той час виходило все товариство: отець Александер у сірому пороховнику поверх візитового сурдута, дівчата в якихось легеньких мантильках на ясних суконках, далі отець Петро і, позаду всіх, вдягнена по-домашньому їмость.

Василь підійшов до першого в черзі господаря дому, стримуючи цим увесь похід. Отець Александер відкинув узад голову, міряючи Василя з голови до ніг, від волосся в неладі, аж до запорошених черевиків. Василь сказав, силкуючись бути особливо гречним і уложеним:

— Я дуже перепошую, отче совітнику, що

я не дотримаю товариства дамам і отцям. У мене чогось сильно розболіла голова і я був би дуже неприємним товаришем подорожі і гостем.

Всі зацікавилися, а Василь, глипнувши на Мелясю, побачив, що вона спаленіла і спустила голову.

— Голова! — нарешті обізвався отець Александер. — Милий Боже, де хто коли чував, щоб нас боліла голова, як ми булисьмо такі молоді! То правда, що ми не запрятувалисьмо собі голов всяческими народоспасаєними фікціями...

Тут же з-заду обізвався їмость:

— Я не знаю, дорогий Олесю, чому ви (в гніві пані Филипина вживала до чоловіка множини) мали бисте говорити нашому молодому гостеві неприятности? Прецінь ви не хочете его образити? Ну, я того певна. Тогди ліпше лишіть его в спокою мені, а я вже знайду якийсь лік і на его голову і на ту прикрість, що могла его стрінуту в нашім домі.

Коли вони виходили, Меляся наче б трохи отягалася, але потім вона хутенько побігла за іншими. Василь чув, як надворі її вітав веселим вигуком і, напевне, якимсь компліментом, Володимир.

Василь стояв замислений, коли він почув руку їмости, що торкнулася його плеча.

— Ходім, — вона сказала, — насамперед ми нап'ємося кави, бо кава найліпше помагає на голову.

Василь ніколи потім не міг пригадати, як воно дійшло до того, що при тій каві він розповів пані Филипіні так багато про себе й свою всю родину. Від того діда палестранта*), що походив з російської України, вчився в Парижі і мав маєток Заднишівку, коло Підволочиськ, де намножив від двох своїх жінок стільки дітей, що вже Василів батько мусів зректися в езуїтській колегії свого шляхетського гербу, щоб менше платити за науку. Про свою маму з Глібовицьких, що мала притаманні тому родові доброту й інтелігенцію і привела на світ та виховала дев'ятеро дітей. Про свого найстаршого брата Володимира, що все своє недовге життя присвятив справі культурного й економічного піднесення галицько-руського народу, а помер шість років тому, застудившись, коли він, заточенець, віз свого сина христити у віддаленій лемківській церкві. Про другого свого брата Константина, що служив однорічником в анектованій Босні, там одружився і застряг. Про своїх сестер, що з них три були за священниками, одна за гімназійним учителем, а дві zostалися дівами. В тому місці пані Филипина виразила співчуття, але Василь заспокоїв її: це не було в їх родині ніяке нещастя. Одна з них, старша, не могла надолжити запросинам заміжніх сестер, яким вона обшивала родину, а друга склала державний іспит і була вчителькою в Станиславові. (Продовження буде)

*) палестрант — адвокат.

Централа одержала

від 1. липня до 30. вересня 1964 р.:

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Окр. Рада СУА, Нью Йорк	10.00	
Від. 14 Клівленд	20.00	5.00
„ 48 Філадельфія	20.00	10.00
„ 59 Балтимор	20.00	10.00
„ 67 Перт Амбой	20.00	10.00
„ 71 Джерзі Сіті	20.00	10.00
„ 78 Вашингтон	20.00	10.00

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 48 Філадельфія	10.00	5.00
„ 59 Балтимор	10.00	5.00
„ 62 Сан Франціско	10.00	5.00
„ 67 Перт Амбой	10.00	5.00
„ 71 Джерзі Сіті	10.00	5.00
„ 78 Вашингтон	10.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 21 Бруклін	66.00	9.75
„ 48 Філадельфія	85.50	8.55
„ 59 Балтимор	61.50	6.15
„ 67 Перт Амбой	42.00	4.20
„ 71 Джерзі Сіті	75.00	

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 13 Честер	15.00	
„ 47 Рочестер	69.00	
„ 56 Дітройт	10.00	
„ 62 Сан Франціско	15.00	
„ 68 Сиракюзи	65.00	
„ 70 Пассейк	5.00	
Д. і З. Савицькі, Ютика	10.00	
д-р А. і В. Мацюрак, Мейвуд	10.00	
д-р О. і Л. Волянські, Тилс	10.00	
І. і Б. Дурбак, Шикаго	10.00	
С. Матчак, Філадельфія	5.00	
д-р М. і Я. Ласійчук, Балтимор	5.00	
В. і О. Саламаха, Балтимор	3.00	
О. і С. Стельмах, Балтимор	3.00	
І. і М. Сенюк, Балтимор	1.00	

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Окр. Рада СУА, Дітройт	5.00	
Від. 5 Дітройт (збірка)	10.00	
„ 42 Філадельфія (збірка)	41.00	
„ 54 Вилмінгтон	20.00	
„ 55 Лос Анджелес	10.00	
„ 56 Дітройт	10.00	
„ 62 Сан Франціско	5.00	
„ 67 Перт Амбой	5.00	
„ 68 Сиракюзи	25.00	
„ 70 Пассейк	20.00	
д-р Валентина Савчук, Дітройт	10.00	
В. Яремчук, Дітройт	10.00	
Єва Корпало, Асторія	10.00	
М. Томоруг-Знаєнко, Нью Йорк	10.00	
А. Снайчук, Бофало	10.00	
Ю. Добош, Ньюарк	5.00	
д-р Г. Подюк-Клюфас, Сиракюзи	5.00	
А. Рудакевич, Філадельфія	5.00	
І. Н. Атаманець, Дітройт	5.00	

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

- Date of filing: September 9, 1964.
- Title of Publication: OUR LIFE.
- Frequency of issue: Monthly except August.
- Location of known office of publication: 817 N. Franklin St., Phila., Pa.
- Location of the Headquarters of the Publishers: 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.
- Names and Addresses of Publisher, Editor and Managing Editor:
Publisher: Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Editor: Lidia Burachynska, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Managing Editor: Osypa Hrabowenska, 4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141.
- Owner: Non-profit Organization, no stockholders.
- Known bondholders, mortgages and other security holders: None.
- Total No. Copies Printed (Net Press Run):
(A) Average No. Copies:
Each issue during preceding 12 months: 4000.
Single issue nearest to filing date: 4000.
(B) Paid Circulation:
1. To term subscribers by mail, carrier delivery or by other means: 3549.
2. Sales through agents, news dealers or otherwise: 208.
(C) Free distribution (including samples) by mail, carrier delivery, or by other means: 108.
(D) Total No. of copies distributed: 42,515 in 11 months.

Н. Яблонська, Торонто	5.00
Гурток Вишивальниць, Торонто	5.00
І. Іваницька, Дітройт	5.00
О. Коровицька, Філадельфія	5.00
Н. Андрусів, Філадельфія	5.00
І. Подгурська, Дітройт	5.00
М. Околот, Швеція	5.00
К. Федорчак, Дітройт	5.00
Е. Стасюк, Бофало	5.00
І. Сіяк, Лос Енджелес	5.00
І. Ломей, Таксон	5.00
Є. Янківська, Торонто	3.00
С. Жуковська, Реґо Парк	2.50
О. Нестор, Австралія	2.20
По 2 дол.: Н. Ковалишин, Ніптон, О. Фараонів, Трентон, Л. Басюк, Шикаго, Т. Пришляк, Філадельфія, М. Рудницька, Вінніпег, О. Блищак, Монтреал, С. Задерецька, Парма.	

По 1 дол.: А. Кочан, Віндгем, В. Брикович, Філадельфія, К. Джорджія, Іджіп, І. Левкович, Бруклін, С. Грицько, Маямі, О. Курилас, Кентон, П. Хичій, А. Маланок, обидві з Іслінгтону, Є. Олексинин, Гартфорт, Д. Сердюк, Клімента, О. Зазуля, Лапір, Л. Вінтоняк, Брадфорд.	
---	--

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:	
Від. 5 Дітройт	10.00
„ 68 Сиракюзи	25.00

НА ДІМ СУА:

Від. 61 Випани	25.00
Р. Прихоженко, Філадельфія	10.00
М. Величко, Філадельфія	5.00

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 59 Балтимор	25.00
Іванна Джус, Бейшор	20.00
д-р Б. Скобович-Околот	10.00

3 подякою,

А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Збірка 42 Відділу СУА

На відзначенні 50-ліття подружжя п-ні Катерини Шманда зібрано: 10 дол. п-ні Катерина; по 2 дол. Євгенія Задорожна, Марія Пашук, Катерина Собчак, Пелагія Малиновська, Анна Бог, Анна Бойко, Текля Парашак; по 1.50 дол. Меланія Гайдучка; по 1 дол. Ольга Бабій, Марія Потучко, Анна Качмарчик, Катерина Чемерис, Софія Миколаїв, Олена Серна, Катерина Мороз, Софія Стрижак, Тетяна Кулька, Єва Вовчак, Катерина Пак, Стефанія Савицька, Юлія Маландевич, Лідія Бурачинська; по 50 ц. Олена Марків. — Разом 41.50 дол.

УВАГА!

ВІДДІЛИ СУА!

ПОРТРЕТИ наших ВИДАТНИХ ЖІНОК

Олени Пчілки
Лесі Українки
Ольги Кобилянської
Наталії Кобринської
Св. княгині Ольги
Уляни Кравченко
Олени Кисілевської
Олени Степанів

Ціна 7 дол.

Можна замовити в ЦЕНТРАЛІ СУА.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 4, ст. 7. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори жіночих сорочок Товмаччини

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.